

N LESET

Quellen Roman... ISRAELS... S. 6.90 Ganzleinen... S. 4.60 Kartoniert

apacostea prozort

Ma temették el a Belu... a Magurele és... között levő sorompónál.

suli szeren- a Regában

Borzalmas szerencsét... a Magurele és... között levő sorompónál.

B SPORT

TC és CAC holt- k a Haggibbor Kupa... versenyen?

akóháztervek

1, 2, 3, 4, 5, 6 szo- lálak, lakóépületek tervel... metszet és részletraj- 1500 lej helyett 750 lej

T. CLUJ NYOMASA

1936. JULIUS 7. Székesztésér! 1 LEUPOSTA

Dr. Banasetter Robert Budapest Disztár 2 P.e

KELELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szei Ernő, Strada Cobălcescu 52. Csütörtök, 1936. július 9. 5696. EV. TAMUSZ 19. XIX. EVF. 159. SZAM

VILAG TÜKRE

Egy érdekes centennárium

Rouget de Lisle halálának százéves fordulójára

Ezerhatszázkilencvenkettőben a francia forradalom vihara már átszökött a határokon; a rongyos szankülött-seregek mámoros lelkesedéssel emelik magasba a forradalom zászlaját, hogy az egyesült zsarnokság hadai ellen vonuljanak.

A marseillei önkéntesek diadalmasan ostromolják meg a Tuilleries kertjét, a királyi palotát s az első francia köztársaság e lelkes katonáinak ajkain egy magával ragadó dal hangzik fel: a Marseillaise.

Napoleon, aki ekkor még ismeretlen kis tüztértszt, a dal hallatán állítólag azt a ki-jelentést tette barátai előtt, hogy „ez a dal sok ágyu fog pótolni.”

S valóban sok ágyu pótol, sőt gyakran még a hiányzó, vagy nagyon sovány konyerét is pótolta. Amerre fejszárnyaltak hangjai, a szankülött-lelkesen magasra csapott a lelkesedés lángja; a rongyos forradalmi sereg szuronyainak hegyén a győzelem hitének lángja villant, a dörgő, faragatlan férfi-hangok kórusában mintha az idők teljességének, a nagy ítélet és nagy leszámolás haragjának vihara zuggott volna!

Párizsban a forradalmi vezetők, az elméleti álláspontok konok képviselői között már késhegyre ment a harc; a zsidondisták feje felett egyre fenyegetőbben emelkedett magasba a jakobinusok gijjotinja.

A sereg azonban nem sokat törődött ezekkel az elméleti vitákkal: a francia forradalom katonáiban minden elvi kérdés, minden elvi ellentét egyetlen érzelemben egyenlített ki: győzni és jóllakni akartak.

„Le jour de gloire est arrivé” — a győzelem napja elérkezett — zuggott a dal végig az országban és túl a határokon.

Megszületett az első francia nemzeti himnusz s a Bourbonok liliumai mindörökké eihervadni látszóttak e dal tüzes villámainak csapásai alatt. A császárság idején a forradalom lángjaira már csak paraszai emlékeztek. A „Code civile” már megszületett mindazt a forradalmi eszmékből, ami a forradalom győztese: a polgárság számára hasznosítható volt belőle. Az igazi forradalmárok: Robespierre, St. Just, Babeuf, már régen a föld alatt pihentek, vagy elnémítva kőborol-tak a napoleoni diktatúra nyomása alatt, a Marseillaise azonban továbbra is fenn szárnyalva zuggott végig Európán, még csak Moszkva és Lipcse alatt el nem vészett a nagy armádia, míg csak Waterlooán — a száznapos uralom után — utolsót nem vonaglott a császári sari.

Az Egyesült Európai Államok első napoleoni álma összeomlott, jött a restauráció, a Bourbonok terrorja, a szentszövetség, Metternich kancelláriái az élen, hogy betemessék és elnémítsa a forradalom emlékét.

Három évtized múlva azonban újra a forradalmak hulláma önti el — ezuttal egész Európát: 1848, a „népek hajnalcsillaga” véresen világlol az országok égboltozatán.

Mindenütt újra felcsendül a Marseillaise hangja.

A párizsi júliusi forradalom barrikádjain ismét a Marseillaise ütemére vonulnak fel a küzdő seregek. A polgárkirályság, utána a második császárság már hivatalos nemzeti himnuszát nyilvánítja a Marseillaisét, amiként az 1871-ben megszülető harmadik köztársaság is elismeri e fékezhetetlen erejű dal nemzeti jogait.

Ezt a csodálatos dalt, melynél nagyobb karriert egyetlen zeneköltő dala sem futott meg, egy Rouget de Lisle nevű francia kapitány komponálta, aki száz évvel ezelőtt, 1836 június 27-ikén halt meg s akinek emlékét — az érdekes centennárium alkalmából — világszerte felelevenítettik. Rouge de Lisle se nagy katonája, se nagy zeneszerző nem volt. Hirnevét egyedül és kizárólag a Marseillaisének köszönheti, melyet valami csodálatos, egyetlen egyszer felcsapó, de soha többé vissza nem tért íhlet hatása alatt írt.

Agrólszaktól szegény ember volt, akiről még a forradalom is megfélemedezett. Amikor lemondott tisztirangjáról és kivált a hadseregből, sovány nyugdíjából, óraadásból és kottamásolásból tengette életét.

Hitler az olimpiász utánra készíti elő Danzig, Ausztria és Csehszlovákia felé irányuló támadásait?

Greiser kijelentette, hogy Danzignak semmi köze többé a Népszövetséghez. Németországból érkezett emberekkel erősítették meg a danzigi náci-csapatokat. Fokozódik az angol-olasz közeledés. Lord Cecil szerint Anglia nem tarthatja magát távol a beavatkozástól egy európai konfliktus esetén. Napról-napra erősödik a francia kormány heizyete

Angol-olasz-német arcvonal van kifejlődőben Oroszország és Törökország dardanellai érdekei ellen

London, július 8. Az olasz-ellenes szankciók felfüggesztése tulajdonképpen csak július 15-én lép érvénybe, de az angol kereskedő világ máris megkezdte az új kereskedelmi megállapodásokat Olaszországgal. S miután Angliában a kereskedelmi szempontok mindig fölülte állanak a politikaiaknak, a megállapodások szorgalmazása egyben az angol-olasz ellentét enyhülését is jelenti. Az olasz-angol ellentét más vonalon is enyhülést mutat. Olaszország ugyan Abesszinia békébevezetésének elnemiserése miatt egyelőre még távol marad a népszövetségi politikától, a Dardanellák kérdésében azonban máris közeledés jött létre Anglia és Olaszország között, mely Oroszország ellen irányul, illetőleg Oroszország ama igénye ellen, hogy a Boszporuszon és a Dardanellákon keresztül szabadon hajózhasson ki a Földközi tengerre. Egyidejűleg hír szerint

Olaszországot és Angliát ebben a kérdésben Németország is támogatja, amely természetesen mindent megtesz, hogy Oroszországgal szemben elgáncsoljon egy esetleges kedvező határozatot.

A montreuxi értekezlet eseményeivel kapcsolatban a francia sajtó rámutat arra, hogy Olaszország el van kedvtelenedve s ennek következtében nem lehet tudni, hogy milyen eredménnyel fog zárulni a montreuxi értekezlet. Olaszország elzárkózása kétségessé teszi a focarnói hatalmak értekezeltének eredményességét is. A Le Populaire a Földközi tengeri paktum sürgős megkötését javasolja, amelyben Olaszország nem venne részt. A szocialista lap szerint, hogy Olaszország részéről minden nyomás elkerülhető legyen, haladéktalanul meg kell kötni ezt a paktumot, ha lehet Olaszországgal, ha nem lehet nélküle.

Eden lemond?

Az angol belpolitikai élet alakulása szempontjából rendkívül jelentőséggel bír a hír, amely arról számol be, hogy Eden néhány napi pihenésre vidékre utazott. A News Chronicle szerint a kormánypartii képviselők többsége attól tart, hogy Edennek egészségi okokból le kell mondania. Ez virágyelven azt jelenti, hogy az angol külügyminiszter sorozatos népszövetségi kudarcainak következtében gondol a lemondásra. E kudarcot fokozza az a már említett körülmény, hogy az angol nagyiparosok, mielőtt még a szankciók felfüggesztését érvénybe léptették volna, máris nagyszabású magántárgyalásokat készítettek elő Olaszország és Anglia között a rendes gazdasági kapcsolatok felvételére. Ennek eredményeképpen a valesi szembányák nagymennyiségű megrendeléseket kaptak Olaszországból. Angol cégek az iparvállalatoknál nagyobb rendkívüli megrendeléseket tettek több kereskedelmi cikk Olaszországba való szállítására.

Az angol-olasz kapcsolatok e lázas gyorsaságu felvétele önkénytelenül feltételezi azt a kérdést, vajjon a szankciók felfüggesztésének sürgetése mögött inkább az angol kereskedelmi és nagyipar érdekei húzódtak meg, mint tényleges politikai érdekek.

Angol-olasz-német arcvonal a török és orosz tengerszorosai érdekei ellen

Ankarai jelentés szerint az az új angol javaslat, mely a tengerszorosok kérdésének rendezését tárgyalja, nem keltett jó benyomást a török fővárosban, ahol most már komoly aggodalom uralkodik a montreuxi értekezlet sikere fölött.

Ezt az aggodalmat, mint cikkünk elején is említettük, alátámasztja az a Párizsból ér-

kező hír, mely szerint angol-olasz-német arcvonal van kialakulóban a török és orosz érdekek ellen a tengerszorosok kérdésében. Bár sem Olaszország, sem Németország nincs képviselve az értekezleten, sajtójuk útján mégis nagyszabású tiltakozásra készülnek a montreuxi értekezlet határozatai ellen.

A danzigi ügy

Greiser danzigi szenátusi elnök népszövetségi szereplése még most is a nemzetközi érdeklődés előterében áll. Londoni és párizsi jelentések arról számolnak be, hogy a danzigi ügyben enyhülés állott be és a tegnapi nap folyamán a német külügyminisztériumban eljáró francia és angol követek megnyugtató választ kaptak ebben a kérdésben a német kormánytól. Allítólag Lengyelországot is sikerült megnyugtanni, amelynek külügyminisztere kijelentette, hogy Danzig helyzetében semmi változás nem történhetik, egyrészt a német-lengyel barátsági szerződés következtében, másrészt Lengyelország minden tekintetben szilárd és készenlétben álló elhatározása folytán. Arról sem lehet szó, hogy a Népszövetség akár a danzigi korridor német lakossága, akár a német birodalom kérésére népszavazást rendeljen el.

Mindenben „megnyugtató” kijelentések és ténykedések ellenére az angol közvélemény korántsem olyan nyugodt, mint ahogy azt a politikusok szeretnék. Erre vall Lord Cecilnek, az angol népszövetségi unió elnökének tegnap este tartott beszéde, amelyben azt hangoztatta, hogy a danzigi események háborus szimptomákat mutatnak. Anglia nem maradhat elszigetelve. Egyetlen felelős ember sem hiheti, hogy Anglia egy európai konfliktus esetén távol tarthatja magát a beavatkozástól. Az a fegyveres erőfeszítés, amit Németország határai megváltoztatására kifej, a legnagyobb veszélyt rejti magában és támadást jelent a szervezett békerendszer (Folytatása 8-ik oldalon.)

Maniu és Mihalache találkozására

A nemzeti parasztpárt sorsdöntő fordulat előtt áll. Hosszu hallgatás után Maniu, látogatás szerint a párt hivatalos vezetésének jóváhagyásával, kibontotta az ugynevezett maniuista mozgalom zászlóját és ennek az akciónak megnyerte az ardeali és banati tagozatok összes vezetőit.

A maniuista mozgalomnak már két gyakorlati eredménye is van. Az ardeali tagozatok szombati elüji ülése elhatározta, hogy memorandumot intéz az uralkodóhoz és hogy nemzetgyűlést készít elő Alba-Iuliára.

E pillanatban nem lehet még világosan látni, vajjon Mihalache, illetve a párt hivatalos vezetése milyen álláspontot foglal el Maniu akciójával szemben. Bár a pártvezetés nem gördített akadályt a vinful de josi nagygyűlés elé, másrésztől azonban Maniu egyáltalában nem találkozott még Mihalacheval, mióta Mihalache külföldi utjáról hazatért.

Az elmúlt héten Mihalachet Costachescu interpellálta még, aki közismert ellenfele Maniu akciójának. Abból a válaszból, amit a pártelnök adott Costachescunak, úgy látszik, hogy Mihalache inkább hajlik Costachescu, mint Maniu álláspontja felé.

Ezek azonban csak feltételek. Maniu még ezen a héten találkozni fog Mihalacheval. Ezen a találkozáson tisztázódni fog a pártvezetés álláspontja a Maniunak már megindult akciójával szemben.

Maniu és Mihalache találkozása sorsdöntő jelentőségű lesz tehát a nemzeti parasztpárt számára, de az ország belpolitikai életére is.

Parlamentközi konferencia

Budapestben, szokatlan illogatottság mellett ülésezik a parlamentközi unió nemzetközi konferenciája.

Szép beszédek, okos javaslatok hangzanak el ezen a konferencián, szivderítő szóvirágok és jövőbe néző kijelentések.

Az ember azt hihetné e beszédekből, hogy a parlamentaris demokrácia virágkorában élünk s az egyes országok kormányainak egyéb gondjuk sincs, mint a parlamentek jogainak és szuverenitásának gondozása és megerősítése.

A valóság képe azonban mást mutat.

Azt mutatja, hogy azokban az országokban, ahol még látszatra — cenzúra és ostrom-állapot mellett — fennáll a parlamentarizmus intézménye, hatalmas, tudatosan irányított és még tudatosabban eltűrt parlament-ellenes frakciók működnek, amelyek a népakarat megnyilatkozásának még a nyomát is ki akarják irtani a politikai közéletből.

A polgári szabadságjogok elleni roham egyre merészebb világszerte, holott e jogok nélkül a parlamentarizmus csak paródia, csak üres és átlátszó megtévesztés.

A parlamentközi unió budapesti konferenciáján — sajnos — erről a tényről egyetlen szó sem esett.

Egyetlen javaslat nem hangzott el a parlamentarizmus nemzetközi megvédésének érdekében, egyetlen delegátus nem emelte fel szavát ama kormányok ellen, amelyek előre megfontolt szándékkal támogatják a parlamentellenes erőket.

Holott ha így megy tovább, nemsokára már csak néhány nagy nyugati ország parlamentjének megbízottai ülhetnek össze parlamentközi értekezletre, hogy ünnepélyes nekrológokat mondjanak az újban leáldozott parlament demokráciák felett és köszöntőt mondjanak az új diktatúrák felkelő napjára.

Nemrégiben ugyancsak Budapestben egy másik nemzetközi kongresszus ülésezett: a maradék humanisták kongresszusa.

Ezen a kongresszuson is sok szó esett a humanizmusról, csak arról nem beszéltek, hogy milyen gyakorlati eszközökkel lehetne kivédeni az antihumanisták nemzetközi rohamát.

Az az érzésünk, hogy a parlamentközi unió budapesti kongresszusa is csak hasonló plátói határozatokat fog hozni.

Hitvallást fog tenni a parlamentarizmus mellett anélkül, hogy valamit is tenne a parlamentarizmus védelmére, a népjogok szuverenitásának biztosítására.

Holott emlékül minden más szép határozat aktív értékű, vagy legalább is időszertűlen.

Csak a júliusi forradalom idején ért el annyit, hogy kisebb kegydíjat szavaztak meg számára.

A Marsellaise születésének története egyébként pontosan fel van jegyezve. Ha a forradalmi korszak romantizmusa talán ki is szépítette születésének körülményeit, nagyjában mégis hihetőek — a születésére vonatkozó feljegyzések.

Ezek szerint Rouget de Lisle 1792 április éjszakáján, Strassbourban komponálta ezt a dalt, Dietrich polgármester házában, ahova egy nagyobb társasággal vacsorára volt hivatalos. Vacsora közben érkezett a hír, hogy a forradalmi francia kormány hadat üzent az osztrák császárnak. A hír óriási lelkesedést keltett a jobbra polgári forradalmi eszméktől átitatott társaság tagjaira, legkivált a fiatal Rouget de Lislere. A hevesvérű kapitány hazarohant és azzal a szándékkal ült az asztalához, hogy harci indulót komponál a rajnai francia hadsereg számára. Egy ültében megírta a dalt, melynek dallamát hárfán próbálja ki. A dilettánsok öntudatlanságával azonban halovány sejtelve sem volt arról, hogy ezuttal örökéletű dalt komponált. Lefekszik és reggel újra elolvassa a dal kéziratát, amelyhez ezuttal szöveget is ír, a mai napig is változatlan szöveget: „Allons enfants de la patrie...”

A dal címe eredetileg ez volt: „A rajnai hadsereg indulója” és a szerző Luckner marsallnak a rajnai hadseregparancsnokának ajánlotta. A dal Dannebach kiadónál jelent meg először. Karrierje azonban csak 1793 nyarán indul el, amikor amarsellei önkéntesek bevonulnak Párizsba. Az ő ajkalkon kap először szárnyra a dal, hogy azután ellenállhatatlan lendülettel repüljön végig a világon és elnyomott népek, elnyomott osztályok harci dalává alakuljon.

A marsellei önkéntesektől kapta nevét is: a „Marsellaise” elnevezést. Akkor még senki sem gondolta, hogy ez a dal egy nagy népi nemzeti himnusz lesz, himnusz, mely ama forradalom lelkéből fogant, melyben a testvérség, szabadság, egyenlőség jelszava egyben az első nemzeti állam születésének tanuja is volt.

Beethoven a IX. szimfóniában emelt örök emléket a francia forradalomnak. Lázadó géniusz, — mint minden igazi géniusz — ebben a csodálatos alkotásban hódolt a szabadság eszménye előtt, tombolta ki belső lelki viharát minden zsarnokság ellen.

Rouget de Lislenek nem voltak ilyen öntudatos gondolatai, amikor a Marsellaisét komponálta. Őt érzései vezették, benne, illetőleg dalában egy egész nép érzelmei daláltak meg, egy népé, mely legbensőbb tulajdonságai ellenére alkotott államot, — még pedig történelme folyamán — gyakran erősebb katonai államot. Ez a nép, a francia tudniillik, mindig egy kicsit művész volt, az volt háborúiban és forradalmaiban is.

Ha nem így volna, nem tudnók megérteni a Marsellaise csodálatos pályafutását. Ez a dal, mely milliókat tudott tűzbe és halálba vinni, mely dacolt a zsarnokokkal, csak olyan nép fiának lehetett fogantatott meg és csak olyan nép ajkain válhatott a hit és harag, a lázadás és az újertelkesedés himnuszává, amely a gondolatok, az elméletek újra meg újra változó, új és új korszakokat kísérő sokaságát mindig heves és mindig rajongó, gyakran érzelmes és gyakran kemény érzelmeinek viharával fogta föl és visszhangozta végig a világon.

A harci dalok és indulók történetében — mert talán ilyen is van — a Marsellaise mindenképpen páratlanul áll. Minden más harci induló hangjainál a győzők kiméltetlen kegyetlensége és zsarnoksága nehezedett a legyőzöttekre: Róma kurtjainak hangját és légionáriusainak énekeit szétmargogolt népek és országok jajszava kísérte visszhangként. Dzsingisz khán és Attila hadainak, a spanyol armáda, az angol imperializmus seregeinek győzelmi dalai csak népek pusztulását és szolgaságba-görnyedését hirdették vadul és hangosan.

A Marsellaise volt az első harci induló, mely tengernyi vér árán kiküzdött győzelmek után felszabadított népek, felszabadított osztályok, lerombolt gettók és szétszórta máglyák felett csendült fel diadalmasan, melynek hangjai boldogan visszhangoztak a „legyőzöttek” ajkain is, mely a szabadság álmát gyújtotta ki egykor az egész európai emberiség lelkében.

Ma már „csak” nemzeti himnusz, de az érzékenyebb fülek az egész francia nép dicsőségét hallják ki belőle, mely valamivel több, mint nemzeti dicsőség; egy kicsit az egész európai emberiség történelmének dicsősége és jövőjének utmutatása.

Rouget de Lisle dicsősége talán nem több egy nagy pillanat dicsőségénél, de a dal, amelyet a véletlen az ő ihletén keresztül ajándékozott a francia népnek és történelmek: nevét méltóan örökíti meg a halhatatlanok között.

Salamon László.

Nap és NIVEA

az ideális együtes, szép barna arcbőr megszerzésére. A NIVEA-VAL ápolj bőr alkalmat ad a napnak jótékony hatása teljesítésére. NIVEA egyszermind csökkenti a napszúrás veszélyét.

Bonyodalmas bírói árverés a bányavidéken, amely parasztlázadással végződött

Lopással gyanúsította meg a portarellt az alperes

Baia-Mare, július 8. (Az Uj Kelet tud.) Furcsa fejleménye volt egy ingó-árverési kísérletnek a Baia-Mare melletti Fernezeiu községben.

Dragos Miron bírói bírósági portarel Fulez Frigyes ügyvédjelölt társaságában Firizan árverést akart foganatosítani Fage Gavril kohómunkásnál egy 1530 lejes követelésért. Az alperes azonban a lefoglalt ingóságokat eltüntette szüleinek szobájában. Amíg a köteleseget teljesítő végrehajtót megállapította, az alperes felesége összeszeddítette az embereket, akiknek azt mondta, hogy Dragos Mironék feldúlták a lakást, ahonnan kétezer lejt elloptak.

Amikor az emberek fenyegető magatartást kezdtek tanúsítani, a portarellt elmenekültek. De később visszatérőben meg nagyobb csoport várta kövekkel az autót és megállásra kényszerítették.

Időközben megérkezett Ciuclea csendőrmester, aki tudomást szerzett a falusiak ellenállásáról. Félőrai munka után sikerült neki szétoszlatni a tömeget és a portarellnek ép bőrrel menekülniük.

Másnap Ciuclea őrmester magához rendelte az alperes Fage Gavril, aki sógora társaságában jelent meg az őrsön. Mindketten agresszíven viselkedtek és azután kirohantak a laktanyából.

Délután már csendőrökkel hozták ismét az őrsre Faget és sógorát, akiket fogva is tartottak. Más este 9 órakor nemvárt esemény játszódott le a csendes kis faluban.

Százalékos főnyi tömeg egybeverődött, a csendőség elé vonult és lázadás formájában követelte a két őrizetbe vett ember szabadonbocsátását.

Hiába szólították fel őket, hogy térjenek haza, nem akartak. Csak az erőszaknak engedtek és éjjelre sikerült eltávolítani a tömeget a csendőrségi épület elől, de nyomban telefon intézkedés útján csendőrerősítést indítottak Fernezeiura, hogy a további esetleges kilengéseknek elejét vegyék.

A két sógort beszállították a satumarei ügyészségre, ahol döntenek további sorsuk fölött.

Egy palesztinai kibuc a zavargások napjaiban

Kfar Saba, Kibuc Givat Hasomer június hó végén

Kibucunk, a Givat Hasomer a Kfar Sabával szomszédos zsidó kolóniák központjában fekszik. Néhány évvel ezelőtt, amikor a kibuc ide került, a narancsültetvényeken kívül hire sem volt még a jisivnak, míg ma a zsidó jisiv már több, mint ötszáz főből áll. A narancsültetvények azonban már az arab faluk földjeivel határosak. Mizky, Kalkilia és Kufer Saba arab falvak szomszédjaink.

Az arab falvak közül különösen Kalkilia hirhadt. 1929-ben is, ma is egyike a legexponáltabb helyeknek. Csak néhány hete annak, hogy a kormány bezáratta Kalkilia állomását. Az áthaladó vonatokat felbérlet arabok közáporral fogadták, sőt egyben bombát dobtak az egyik vagonra. Ma a vonatok megállás nélkül száguldanak keresztül és a kalkiliai állomás ideiglenesen megszünt létezni.

Hogy a kormány az arab terrorcsapatok ellen végre erélyes lépésre szánta el magát, Kalkilia környéke formális háború színhelye lett. A kalkiliai szabad csapatok nem egyszer támadták meg a haifa-tel-avivi autójáratokat kísérő katonaságot, amely az első időkben megelégedett néhány puskalövéllel és nem kereste a támadó arabok rejtékhelyét. Az első komoly összetűzésnek harminc arab és két angol halottja volt. Sokat irtak a palesztinai lapok két zsidó sofőr önfeláldozó viselkedéséről, akik a két angol katona halála után elfoglalták azok helyét és az egyik átvette a gépfegyver kezelését. A kibuc víztornyáról jól látni a katonaságot kísérő repülőgépeket és a lövések hangjai után ítélve még az ujság, vagy rádiójelentések előtt tisztában vagyunk a harcok méreteivel.

A zavargások nem érték meglepetésszerűen a jisivot. Az előző zavargások sok keserű, de hasznos tapasztalattal gazdagi-

tották a palesztinai zsidó települést. Elsősorban kiderült, hogy Anglia önvédelmi kényszeréből másodikfokú tényezővé vált. Senkinek kétsége sem volt, hogy a palesztinai kormánynak meg volna a módja arra, hogy a közbiztonságot százszázalékosan garantálja. De abban sem kétséget keltő, hogy a kormány nem mindig és nem azonnal nyul az erősköz politikájához. E kétkulacsos politika szeszélyei ellen egyetlen fegyvere van a jisivnak, saját ereje. És ez az erő 1929 óta 150 százalékkal nőtt. Érthető, hogy miért változtattak az arabok taktikát és a nyílt támadások helyett miért helyezik előnybe a gyújtogatásokat, erdőirtásokat és más anarchisztikus megnyilatkozásokat.

Noha az első napokban még nem bontakoztak ki az események kontúrjai, a jisiv minden erőfeszítése két pontra koncentráldott. A közbiztonságra és az élet normális menetének biztosítására. A tervszerű organizáció nagy szerepet játszik a kibuc életében a kettős cél elérése nem okoz tehát gondot nekünk. Ránk most persze nemcsak a mi, hanem a környék többi pontjainak a megvédése is hárul.

Természetes, hogy a zavargások a kibuc napi életében nagy változásokat hoztak létre. A megszokott napi program felborult. Szokás volt például a kibucban lefekvés előtt a másnapi munkabeosztást tanulmányozni. Hányan dolgoznak mezőgazdaságban, hányan jövedelmező munkákban, hányan a kibuc saját gazdaságában. Az öreg kibucnyik ezekből a számokból pontosan le tudta mérni a pillanatnyi gazdasági helyzetet. Ma a munkabeosztás helyett az őrségbesztás a legfontosabb. Hissen nincs mindig idő ujságot olvasni, az elfoglalt ember, vagy a napi munkától és az éjjeli őrségtől fáradt kibucnyik megelégszik azzal, hogy megnézi az éjjeli őrségbesztást. Hány állandó és hány átvett éjjeli őr van szolgálatra rendelve. A

kibucnyik számára ezek a számok a helyzet legbiztosabb fokmérői.

Persze ez nem jelenti még azt, hogy az ujságolvasás barométere a borus napokra esett. Igaz, hogy a nagyvilág eseményei némiképpen háttérbe szorultak és Leon Blumnak kellett kormányra kerülnie, hogy a palesztinai olvasó előtt a világesemények kivívják egyenrangúságukat. Anglia az egyetlen kivétel, mert az angol közvélemény alakulása állandó központja a palesztinai olvasók érdeklődésének. A nagy alsóházi Palesztina-vitát szóról-szóra teljes terjedelmében közzélték le a palesztinai lapok és nem egy „mélyen tisztelt gentlemannek” beszéde a szokásos esti beszélgetések leghálásabb témája.

A napi események hírei különböző utakon és ami a legfontosabb, gyorsan jutnak el a kibucokhoz. Az ujság és a rádiójelentések mellett egy keresztül rohanó tel-avivi, vagy haifai autó, egy kis éjszakai morzszés a szomszéd kolóniával, a létező zemei a megbízható értesüléseknek.

Amikor még a gálutban életem, reggelként az első kérdés az időjárásnak szóla. Itt a nyári napok olyan egyformán naposak, hogy ez a kérdés igazán nevétségessé hallatszik. Ezzel szemben az embereket költ éjjeli ór alig győz felelni az éjszaka lefolyásáról az érdeklődőknek. Voltak-e lövések? Milyen irányból? Nem volt-e a környéken tűz? Az első időkben senkinek szorult az éjjeli örök információra, mert mindenki ébren aludt és a lövések zaját mindenki hallotta, sőt titokban számolta is és reggel csak lekortrolálta, hogy nem tévedett-e. Ma már a lövések zaja senkit sem zavar az álmában. Az őrségen kívül mindenki nyugodtan alszik és csak akkor riadna fel, ha megszólalna a közvetlen irredelment hírdő jelzés, amelyet eddig a mi kibucunk csak egyszer használt, amikor kipróbálta, hogy hogyan működik.

Kis gazdaságunkból a zöldséges kertből és a tehenészetből politikai tényező lett. Ezek a zöldséges kertek és tejgazdaságok tették teljesen illuzórikussá az arab terroristák egyik jelentős célkitűzését, kiéheztetni a zsidó jisivot és annak központját, Tel-Avivot. Nem számoltak azonban az arabok a zsidó mezőgazdaság fejlődésével, hogy a zsidó faluk és a kibucok ma már el tudják látni a várost. Nap-nap után küldjük mi is szekér-számra a termést a városba és ezeket a transzportokat a produktív munka eredményeként jöleső érzése kíséri. Mert jól tudjuk, hogy a politikanak nagy szerepe van a cionizmus megvalósításában, de ugyanakkor ismerjük a megvalósítás titkait, a konstruktív építés szerepét és nem egyszer látjuk, hogy a politikai sikerek a már elért eredményektől függenek. Egy szekér zöldséges biztosan ér annyit, mint egy gálutbeli tiltakozó gyűlés és minden megváltott dunam föld az igazi alapja az országépítés normális és egészséges fejlődésének. Erről megfeledezni a mai időkben bűn.

Starb Dániel

Pályázat

(A lipovai neolog izr. hitközség ezuton hirdeti pályázatot az elhalalozás folytán megüresedett rabbi állásra. Pályázhatnak lehetőleg 40 éven aluli, Romániában érvényes rabbi-oklevéllel bíró egyének. Kezdő fizetés havii 3500 lej, lakás, fűtés, világitás és a szokásos mellékjövdelemek. Utiköltséget csakis a meghívottaknak térítünk meg.)

Pályázat

A caransebesi izraelita hitközség elnöksége pályázatot hirdet a caransebesi elemi és középiskolák részére egy 40 éven aluli, valóságos előéletű tanító (tanítónői) állásra. Államilag képesített és elismert a román, német és héber nyelvet perfektil beszélni és hittanításra képesített tanerök okmányokkal felszerelt, családi állapotukat és fizetés igényeiket feltüntető pályázatukat sziveskedjenek alulírott hitközség címére beküldeni. Olyanok pályázatát is kérjük, akik esetleg a templomi előimádkozás és kántori teendőket is el tudják látni. Az állás f. é. szeptember 1-én elfoglalandó.

Caransebes, 1936 július 5.

A caransebesi izraelita hitközség elnöksége.

A zsidó védeni tám

A zsidó f

Bécs, július 8. A második világháború kálatait. A kongresszistették elő a bizsott határozati alapján a kongressz figyelemreméltó ha

A zsidó ifjuság

Azok a jelentésusok az egyes országok tanuskodna egy része vagy tel foguságát, vagy csálvezi azt. Csak az elők magaskultúrát dők kezelésében az veit követik. A zstürgösen szükséges igaz zsidó, bármeltozik, országában melynek végrehajldolgozza ki és lép szagos politika ir tel azokra az érde dő frontharcosok szolgálatában szer mértékadó befolyá dő egységfront ir zsidó világtestület

A kongresszus szükségességét, he zetek gyakorlatiák ifjuság frontharcos lésére politikamer ifjuság szellemile hordozója lehesse sáért való har ellen. Az ifjuság dő vallás és a Pa kell, hogy legyen

Zer

tin

A kongresszus osok világhkongre gának megalakítá melynek elnökevé százados, szövet meg, alelnökeivé (ka), Sarnát (An ciország), mig főhadnagyot.

Az amerikai kongresszus elha ban elesett zsidó zenekonzervatóri ban, amely ösztö zsidó hóstetteket nek és kötelessé megnyilatkozásai

A

A zsidó front kongresszusa — a háboruban rés frontharcosának látja, hogy az igazságosság ide oltak és amely hazájuk határa védelmében, az dozatok ellenére nem ellenkezőle mely vért és va nem bír érvény sulyos gazdaság asági nyomor mindenekelőt a lási és faji ha lyet a nemzeti közökkel, tudat leges adottságo val folytat. Ez a nemzeti szoc zásására szolgál címü műben j ez a cél nem a összes nép mes államok

A zsidó frontarcosok meg akarják védeni a zsidókat az antiszemita támadásoktól és Palesztinát az arab terroristáktól

A zsidó frontarcosok bécsi világkongresszusának feltűnéstkelő határozatai

Bécs, július 8. A zsidó frontarcosok második világkongresszusa befejezte munkálatait. A kongresszus utolsó ülésén tárgyalta a bizottságok által kidolgozott határozati javaslatokat és ezeknek alapján a kongresszus az alábbi rendkívül figyelemreméltó határozatokat hozta:

A zsidó egységfrontért és az ifjúság neveléséért

Azok a jelentések, amelyeket a delegátusok az egyes országok helyzetéről tettek, arról tanuskodnak, hogy a zsidóságnak egy része vagy teljesen elvesztette egyenjogúságát, vagy csak minimális mértékben élvezi azt. Csak azok a nemzetek tekinthetők magaskulturájuknak, amelyek a zsidók kezelésében az etika uralkodó alapelveit követik. A zsidók mai világhelyzete sürgetően szükségessé teszi, hogy minden igaz zsidó, bármelyik zsidó párthoz is tartozik, országában egységfrontot alkosson, melynek végrehajtó szerve haladéktalanul dolgozza ki és léptesse életbe a közös országos politika irányvonalait. Tekintettel azokra az érdemekre, amelyeket a zsidó frontarcosok hazájuk és a zsidó nép szolgálatában szereztek, követelik, hogy mértékadó befolyásuk legyen a létesítendő egységfront irányító szerveiben és a zsidó világtestületekben.

A kongresszus hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az országos szervezetek gyakorolják befolyásukat a zsidó ifjúság frontarcos szellemében való nevelésére politikamentes alapon, hogy ez az ifjúság szellemileg és testileg egyaránt hozzájáruljon a hazáért és a zsidósággáért való harcnak az antiszemitizmus ellen. Az ifjúság nevelésének alapja a zsidó vallás és a Palesztina-gondolat ápolása kell, hogy legyen.

Zenekonzervatórium Palesztinában

A kongresszus elhatározta a frontarcosok világkongresszusa központi bizottságának megalakítását bécsi székhellyel, melynek elnökévé Edler von Friedmann szászországi, szövetségi elnököt választották meg, alelnökéivé pedig Krautort (Amerika), Sarnát (Anglia), Vanikoffot (Franciaország), míg főtitkárává E. Stiasny főhadnagyot.

Az amerikai delegáció javaslatára a kongresszus elhatározta, hogy a háborúban elesett zsidó frontarcosok emlékére zenekonzervatóriumot létesít Palesztinában, amely ösztöndíjjal fogja jutalmazni a zsidó hőstetteket, a zsidók hazaszeretetének és kötelességteljesítésének példaadó megnyilatkozásait.

A nemzeti szocializmus ellen

A zsidó frontarcosok második világkongresszusa — mondja a határozat — a háborúban résztvevő államok 400 ezer frontarcosának képviselője, fájdalommal látja, hogy az egyenlőség, testvériség és igazságosság ideálja, amelyekért ők harcoltak és amelyekért testvéreik elesetek hazájuk határainak és függetlenségének védelmében, az általuk hozott nagy vérdíjak ellenére, nem valósultak meg, hanem ellenkezőleg, a zsidósággal szemben, mely vért és vagyont áldozott a hazáért, sem bír érvénnyel. Az egész emberiség súlyos gazdasági válsága nemcsak a gazdasági nyomor következménye, hanem mindenekelőtt annak a lelkiismeretlen vallási és faji harcnak az eredménye, amelyet a nemzeti szocializmus immorális eszközökkel, tudatos hazugságokkal, a tényleges adottságok hivatalos meghamisításával folytat. Ez a sajátos antiszemitizmus a nemzeti szocializmus igazi céljának álcázására szolgál, mely cél a Mein Kampf című műben jut világosan kifejezésre és ez a cél nem egyéb, mint a világkének az összes népek szabadságának, az összes államok függetlenségének és a civi-

lizáció alapjainak megsemmisítése. A világkongresszus ezért követeli:

Harc az antiszemitizmus ellen

1. Minden állam jól felfogott érdekében a szóbeli és írásbeli faj-izgatás és antiszemita propaganda törvényes betiltását az antiszemita mozgalomnak állam-ellenesnek való minősítését, ahogy ez Svájcban, Hollandiában, Norvégiában, az északamerikai Egyesült Államokban, Kanadában, Dél-Afrikában és Braziliában már megtörtént.

2. Az antiszemita szervezetek feloszlását, mely szervezetek a zsidók gazdasági megsemmisítésére törekednek, hogy ezzel meglátszák a közösségi élet kötelekeit, ami felfordulásokat idézhet elő az államban. Az ilyen akciókat büntetendő cselekménynek minősítsék.

3. A világkongresszus az antiszemitizmus elleni harcban felszólítja minden országot zsidóságát, hogy erős közös frontot teremtsenek, mely megfelelő ellenpropagandával eredményes küzdelmet folytathat. A zsidó frontarcosok hivatottnak érzik magukat arra, hogy ebben az irányban megragadják az iniciatívát.

4. A zsidó frontarcosok remélik, hogy az emberi jogokért folytatott ezen harcukban csatlakozni fognak hozzájuk az összes kulturális szervezetek és intézmények és minden igazságosan gondolkodó ember. Meg vannak győződve róla, hogy minden nemzsidó frontarcos is támogatni fogja ezen harcukat.

5. A zsidó frontarcosok kötelessége testvéreiket megvédeni az antiszemita támadások ellen.

6. Az antiszemitizmus elleni harc céljából az összes frontarcosoknak oda kell hatniuk minden országban, hogy az összes zsidók azon országok termékeit részesítsék előnyben, amelyek teljes politikai és gazdasági egyenjogúságban részesültek a zsidókat. Különösen kötelessége minden zsidónak a német áruk elleni bojkott erőteljes folytatása.

Zsidó légiót Palesztinában

A világkongresszus megállapította, hogy a zsidó nép meggyőződése szerint az újra megismétlődött palesztinai zavargások nem fordulhattak volna elő, ha az 1917-ben alapított és a Jewish Agency által 1922-ben újra követelt palesztinai zsidó légió védhette volna meg a zsidó nép biztonságát és vagyonát. Egy zsidó csapat angol parancsnokság alatt elejét vette volna minden terrorista megmozdulásnak. A kongresszus ezért kéri az angol kormányt, adja meg a jogot és lehetőséget a

A VASAT IS ELPUSZTITJA A ROZSDA, HA NEM KEZELIK MEGFELELŐEN

A vaszerkezeteket megfelelő kezeléssel kell védenünk a rozsdától, ha azt akarjuk, hogy ne menjenek tönkre; ép így fogainkat is rendszeresen ápolnunk kell, hogy megfelelő hessenek napi feladatainknak.

A FOG ROZSDÁJA A FOG SZU

A fogszu az a veszély, amit minnél előbb meg kell előzni.

Az erjedési folyamat alatt a szájból fertőző betegségeket is okoz és képződő savak először észrevétlenül megáztatják a fogzománcot. A legelőször befolyásolják a fogzománcot — amely a fogait védi — legelőször gyomorban és ennek lassan, lassan meggyengül, fogszu mindennemű kellemetlen következtámadja meg fogait és megsemmisíti ményének is, ezek az eredendő őket. A fogszu gyakran súlyos okai.

ODOL FOGPÉP

Tekintet nélkül minden reggel és minden étkezés után, de legelőször lefekvés előtt ODOL-fogpépet, amely körümbüroli a savakat, megakadályozza a fogszu képződést, így megvédi egészségét.

FORRO NYÁRI HÓNAPOKBAN ODOL-FOGPÉPPAL VALÓ MINDENNAPI FOGÁPOLÁS ÜDÍT FELFRISZÍT.

zsidóknak, hogy részt vegyenek a palesztinai zsidó építő munka megvédésében. A fegyverképes zsidó férfiak nem állhatnak tétlenül, ha az angol katonák harcol ott. A kongresszus nem követel privilegiumot a zsidók részére, miután az angol mandátárius területen immár két formáció, az „Arab Legion” és a „Transjordanian Frontier Force” létezik, amelyeket Palesztinában soroztak be, fegyvereztek fel és amelyek fenntartásához a zsidó lakosság adófíllere is hozzájárulnak. A palesztinai zsidó ifjúság katonai nevelése elengedhetetlen követelménye az ország biztonságának. A zsidó frontarcosok hivatása e katonai kiképzésben közreműködni és ezért kéri

a volt zsidó frontarcosok bevándorlásának és letelepedésének lehetővé tételét.

„A tizenkétezer falva”

A kongresszus szükségesnek tartja a zsidók letelepítését Palesztinán kívüli országokban is.

A háborúban Németországért elesett 12 ezer zsidó emlékének megörökítésére, mely emléket ki akarja irtani a mai németországi rezsim, falut épít Palesztinában a zsidó frontarcosok szövetsége. „A tizenkétezer falva” elnevezéssel. Ez fog a zsidó frontarcosok és utódai letelepítésére szolgálni. Erre a célra állami földeket kérnek a zsidó frontarcosok.

A rabbi beszéde után Dell Róbert, a Népszövetség akkreditált újságíró szövetség elnöke tartott gyászbeszédet és utána a koporsót leeresztették a földbe.

Az öngyilkos zsidó fotóriporter megrendítő temetése

Nem birta a szegényt — mondotta a rabbi az öngyilkos Lux riporter temetésén

Genf, július 8. Tegnap délelőtt 10 órakor nemzetközi részvétel mellett temették el Lux Istvánt, a Népszövetség közgyűlésén öngyilkossá lett fotóriportert. Lux István zsidó vallású volt és miután Genfben nincs zsidó temető, a genfi zsidók temetkezési helyén, a francia-svájci határon levő zsidó temetőben temették el.

Lux István felesége és 9 éves kislánya tragikus eseményre Prágából Genfbe érkezett.

A temetésen mintegy nyolcvan vettek részt, többnyire az elhunyt kollégái, továbbá a Genfben időző amerikai és angol híriprók egy küldöttsége és végül a genfi Népszövetség akkreditált újságírók egyesületének elnöke: Dell Róbert, a „Manchester Guardian” genfi tudósítója.

A rabbi ötözte, aki a szertartást véggezte, tele volt francia hadi érdemrendekkel, a rabbi ugyanis francia katona volt, aki végigszolgált a háborút.

Gyászbeszédében is rámutatott erre a körülményre:

— Itt van egy német zsidó, aki ellenem harcolt és itt állok én, aki ellene harcoltam. És ime ő, aki vért áldozta és életét ajánlotta fel hazájának és nagyon sokan még mások az ő hitsorsosai közül, akik szolgálták hazájuk ügyét, a legnagyobb áldozásnak vannak kitéve.

— Akit itt eltemetünk — mondotta a rabbi — az egy katona, aki ezt a szegényt nem birta el és ezért önkéntes halála válságos hősi halál.

— Földrengés Perzsiában. Teheránból jelentik: Khorassan közelében erős földrengéseket éretek. A földrengésnek számos halottja és sebesültje van.

— Borzalmas repülőkatasztrófa hét halottal az egyiptomi pusztaságban. Londonból jelentik: Az egyiptomi pusztaságban lezuhant egy angol katonai repülőgép. Hét ember meghalt. A lezuhant angol gépben 13 tiszt és katona ült. Az áldozatok között van Barfores, Symonds kapitányok és Mac Intosh főhadnagy. A sebesülteket a kairói kórházba szállították.

— A nankingi kínai kormány győzelmet aratott a kommunistákon. Pekingből jelentik: A nankingi kínai kormány csapatai fényes győzelmet arattak a kommunisták csapatok felett, amelyek 400 katonát vesztek. A kommunisták nyugat felé visszavonultak.

— Ertesítés. A Rapid autobusztársaság a n. é. közönség szives tudomására hozza, hogy július 10-től a str. Donat és a Parcoul Mihály utca régi helyéről indulnak.

SZEP LAKÁS
NEZZA MEG
BOLDOGSÁG

SZEKELY és RETI
bűborgyóról
állandó ki-
állítását

BUCURESTI TGMÜVE
TRICHE TÖRZSU
NYVÁSÁRRA HÍVÜLDÖV MEGY
ZOTTIRÁNYI ÉPÉDETI BAZILIKÁRA

A Fekete tengeren nyaralni szándékozó közönségünk számára a constantai nyaralást ajánljuk

Ezidén olyan sikeresen szerveztük be a constantai nyaralási akciókat, hogy az semmi kívánivalót nem hagy maga után. A leg-tökéletesebb ellátás, lakás a gyönyörű Palace szállodában, ketten kétágyas szép, nagy balkonos ablaku szobákban, folyóvíz és tökéletes komfort. Az étkezés a Transsylvania étteremben történik, amelynek ardeali konyhája remek. Étkezni naponta háromszor étlap szerint és tetszés szerinti időben lehet. Semmi megkötöttség nincs tehát, ami a társasutazási rendszert sok utas számára kellemetlenné teszi. A leg-tökéletesebb egyéni kényelem és egyéni programbeosztás. A társas-kirándulási rendszernek előnye ellenben, hogy állandóan nagyobb létszámú utasaink számára egyszerű kirándulásokat van módunkban megrendezni és ezek a nyaralást változatossá teszik.

Részvételi díj 15 teljes napra (tehát 15 nap szálloda és 15 napi teljes ellátás) 3450 lej. Ezen összegben benne foglaltatik: lakás,

étkezés, kurtaxa és mindennemű kiszolgálás díja. Utiköltség 50%-os kedvezményrel. A menetrend Clujtól kezdve nagyon előnyösen változott meg és pedig Clujról indulás este fél 9 órai gyorsvonattal, érkezés Bucarestbe reggel fél 7-kor. Fél napot Bucarestben lehet tartózkodni, ahonnan délután 2 órakor indul gyorsvonat (Rapid) és amely 5 órakor érkezik Constantába. A közös indulás minden héten vasárnap este történik Clujról. Azok számára, akik vasárnap este indulnak, a rendezőség a cluji állomáson vonat helyről gondoskodik. A közös induláson kívül ugyan-csak a fenti árba egyénileg is hármikor lehet indulni, amennyiben utasaink három nappal az indulás előtt lefizetik a részvételi díjat. Meghosszabbítás napi 230 lejben. A nyaraló utasaink számos elismerő levelei tanuskodnak arról, hogy az ideai constantai nyaralási akciók mindenben a leg-tökéletesebbet nyújtja.

KÖZGAZDASÁG

Pennyertes lett a szesz-szindikátus a pénzügyminisztériummal szemben

Tízmillió lej kártérítésre ítélték az államot

Bucuresti, július 8. (Az Uj Kelet tud.) Az ifjovi törvényszék most tárgyalta azt a kártérítési keresetet, amelyet a szesz-szindikátus adott be a pénzügyminisztérium, illetve az állam ellen. A beadványban a szindikátus 9,600.000 lej kártérítés megítélését kérte. A kérés indoklása szerint a szindikátus és a szeszmonopól között szerződéses megállapodás állott fenn, mely a termelt szesz átvételi árát megállapította. Ez a megállapodás 1935 szeptember 15-ig volt érvényben, ennek ellenére a pénzügyminisztérium 1935 május 15-én minisztertanácsi jegyzőkönyvvel új átvételi árakat léptetett életbe. A szindikátus ezt a kormányintézkedést illegálisnak minősítette és az egyes gyárak által elszendvedett veszteségek miatt a fentebb említett kártérítés megítélését kérte.

A keresettel szemben a kormány jogi képviselője azzal érvelt a bíróság előtt, hogy itt egy adminisztratív kormányintézkedésről van szó, amelyre nézve az esetleges törvénytelenesség megállapítását a

közigazgatási bíróság előtt kell kérni és eképp az ügy elbírálására a törvényszék illetéktelen.

A bíróság a kincstár illetéktelenségi kifogását elutasította, a keresetet érdemben le tárgyalta és a pénzügyminisztériumot 9,600.000 lej kártérítés, valamint az ügyvédi költségek megfizetésére elmarasztalta.

Meghalt Goldenberg Hermann. A napokban elhunyt Goldenberg Hermann, a Goldenberg Dávid és Fiai Rt., Románia egyik vezető vasipari vállalatának társtulajdonosa, akinek neve elválaszthatatlanul hozzánőtt az ország ipari fejlődésének történetéhez. Goldenberg Hermann 1839-ben lépett be az apja által 1867-ben alapított cégbe, amely már akkor a Regát legjelentősebb szakmai vállalata volt. Néhány év múlva már társtulajdonosa a cégnek, mely 1896-ban felveszi a David Goldenberg Fii elnevezést. A vállalat a háború után hatalmas fejlődésnek lendül. A cég alapító

1922-ben bekövetkezett halálával a hatalmas vállalat a két fiú: Hermann és Ilie tulajdonába ment át. A gyár 1931-ben alakul át részvénytársasággá, mikor Goldenberg Ilie is elhunyt. Egy évre rá az örökösök szembehelyezkednek azzal az üzletpolitikával, amelyet a két fivér együttesen képviselt és a vaskartellnek sikerül jelentékeny érdekeltséget szerveznie a Goldenberg üzemeknél, amelyek eddig az időpontig teljesen függetleníteni tudták magukat. Goldenberg Hermann elhunytával utolsó reprezentánsa halt ki annak a generációnak, amely az ország iparosítása felé az első barázdát hasította.

Braclai hónapot rendeznek ebben az évben is, mivel a tavalyi kedvező eredményel zárult. Kezdődik július 11-én és tart augusztus 10-ig. Az odaútaozók a CFR és a Dunahajózási társaság vonalain 50 és 75 százalékos fuvarkedvezményt élveznek. A rendezőség mindent meg tett, hogy a látogatók kényelmét, szórakozását és előnyeiket biztosítsa.

Felemelék a nyersvas árát? Hírek szerint az ardeali állami vasművek a nyersvas árát 3.80 lejre emelik fel kgr.-ként. Nem valószínű, hogy ezt az emelést a készárak árának drágulása követné.

Nyersanyagoknak a kontingentálási eljárás alóli kivétele

A Monitorul Oficial 1936 július 3-án kelt 152. száma közli az 1936 július 2-án kelt 1557 számú királyi dekrétumot, mellyel a vámtarifa alábbi tételei alatt felsorolt nyersanyagok a kontingentálási eljárás alóli kivételnek és pedig:

- 378 t. a. anyagok (Avelanedes si mirobolani);
- 385/a) és b) t. a. (Extract de quebracho si din alte materii pentru argăsi, precum si taninuri nedenumite — lichide si solide.)
- 479/a) és b) t. a. anyagok (Jută brută, călții si pieptenată);
- 500 t. a. anyagok (Bumbac brut);
- 809 t. a. anyagok (Cauciuc brut);
- 1340 t. a. anyagok (Zinc nelucrat, simplu turnat, in lingouri, in bare si in plăci mai groase de 15 mm);

Rövidesen maradék- kiárúsítás GALLIA-nál

1356 t. a. anyagok (Cositor nelucrat, simplu turnat, in lingouri, in bare, in vergele si in plăci);

1409 t. a. anyagok (Aramă nelucrată, simplu turnată, in lingouri, blocuri, plăci si bare).

A fenti nyersanyagok behozatali engedély-taxái egyidejűleg hatályon kívül helyezettek.

A királyi dekrétum 1936 július 3-án lép érvénybe.

Az idegellenőrző bizottság határozatai ellen tudvalevőleg fellebbezések adhatók be abban az esetben, ha a fellebbező az ittmardási jogot alátámasztó bármely új adat becsatolását igazolja. Az ilyen fellebbezések az illetékes munkálgyi felügyelőség vagy kerületi rendőrfelügyelőséghez nyújtandók be. Az átvételi közeg hivatalból egy 40 napos halasztásról szóló „adeverinta“-t ad a fellebbezőnek, mely a fellebbezés elintézéséig igazolást szolgál.

A falusi kocsmák zárórāja. A pénzügyminisztérium rendeltileg közölte az alant hatóságokkal, hogy a falusi kocsmák zárórāja a szeszadási törvény értelmében este 10 órakor van, nem pedig este 7 órakor, ahogy azt sok helyen eddig alkalmazták.

A borszesz átvételi ára. A hivatalos lap július 4-i száma minisztertanácsi jegyzőkönyvet közöl, mellyel a borszesz átvételi árát abszolút literenként 38 lejben állapították meg. Fenti ár loco gyár értendő. A megállapított árakhoz 2 lej szállítási költség jár abszolút literenként, ha az átadás a megyei monopóliumaktárnál történik. A fenti árak 1936 szeptember 1-től október 31-ig maradnak érvényben.

Ne utazzon el anélkül, hogy szerencsáját magával ne vinné!

ELUTAZIK NYARALNI. A nyaralás, minden bájával, mosolyog Önre. Helyreállítja egészségét, kitünően fog mulatni, megcsodálja a szép helyeket és a gyönyörű vidéket. De szívét nagy gond fogja nyomni; nem vitte magával szerencsését. Igen jól tudja, hogy a szerencse mindenüvé el. De neki is szüksége van a bizalomra, a hálára egy jelére, egy névjegyére: a sorsjegyre.

ELUTAZÁS előtt a jó gazda, a gondos és szerencsés háziúr nem feled-

kezik meg a milliókat hozó sorsjegyről. Július 15-én lesz az Állami Sorsjáték I. osztályának a húzása. Akinek megvan a sorsjegye, nyugodt lehet a furdóhelyen, szabadságán, az ország legtávolabb fekvő vidékén. A SORSJEGY száma szorosan összeköti a szerencsével. Gondoljon azok örömére, akik nyaralás közben kapták az értesítést: nyertek a sorsjátékon. Vagy gondoljon azok bosszúságára, akik kedves számukat mások kezében látták.

Mielőtt elutazna keresse fel sorsjegyárusát. Vásárolja meg SORSJEGYÉT és szerencsés nyaralása lesz.

Negyed sorsjegy ára 200 lej. Egész sorsjegy ára 300 lej.

Az Állami

HUZÁS JULIUS 15.-ÉN.

XI.-ik SORSJÁTÉK **Sorsjáték** I. OSZTÁLY.

Jeruzsálem, júliusi tudósítójának csoport javaslatot a hope palesztinai katonai palesztinai egyik csoport a álló angolokból, és amerikai lak. Mindkét csoport, kiküldését sürgető, keressen oly netővé tesz, anélkül, hogy lényegesen től. A főkörmánydik csoport is fés és ebben mérsélt és arabok vettek tettek javaslatot kormány a fenn cselekmények megszerint az arabok kormány szünteslást, maximális lakosság mindha bocsátkozna a ha a kormány ex

A Times ugya a palesztinai kor nösen azt rója el előbb a látókra, hogy a hatóságba ültetni az előírt súlyos büntartanak, hogy az fog előidézni. Ez írja a Times bok. A lap ezut állítása ellen, me rognának az arab arra, hogy ezek nek és zsidóknak mes nyomatékossá jes lefegyverzését

A Zsidó Távirint Jeruzsálemb a nagybankok ké főbb arab nemze több számottevő Hoofien, az Angl igazgatója is részről volt szó, hog az arab keresked ez a kérdés, mert az arab keresked sa miatt tömeges vetkezzenek be, m országban a nor amire a legközele nak.

Az arab üzem utóbbi napokban szerepel a Karam tina legnagyobb A Zsidó Távirre nemcsak a város is elfáradtak az lemez, hogy Tulke galom főfészkénélahok kérésrel fésághoz, hogy mert különben re lesznek.

Az angol főkö közölte a lakoss teljes eréllyel fo mozgalmat, anél nyul. Figyelmezt angol csapatokk lenállás katasztr fog járnai. Mint angol csapatok eréllyel láttak likvidálásához és teljes megtisztít tól.

Egész Palesztinában helyreáll a normális gazdasági élet

A Times támadja a palesztinai kormányt

Jeruzsálem, július 8. A Times jeruzsálemi tudósítójának értesülése szerint két csoport javaslatokat tett Sir Arthur Wauchope palesztinai főköormányzóknak, a jelenlegi palesztinai válság megoldására. Az egyik csoport a hivatalos köröktől távol álló angolokból, a másik az angol, német és amerikai lakosság képviselőiből áll. Mindkét csoport az angol királyi bizottság kiküldetését sürgette és kérte a főköormányzót, keressen olyan formulát, mely ezt lehetővé teszi anélkül, hogy az angol kormány lényegesen elérje eddigi politikájától. A főköormányzót ezenkívül egy harmadik csoport is felkereste a Times szerint és ebben mérsékelt beállítottságú zsidók és arabok vettek részt, akik arra nézve tettek javaslatot, hogyan szabályozza a kormány a fennálló kérdéseket a terrorcselekmények megszűnése után. E csoport szerint az arabok azon követelése, hogy a kormány szüntesse be a zsidó bevándorlást, maximális jellegű és azt hiszi, hogy a lakosság mindkét része kompromisszumba bocsátkozna a bevándorlás kérdésében, ha a kormány erre javaslatot tenné.

A Times a kormány taktikájáról

A Times ugyanezen számában kritizálja a palesztinai kormány taktikáját és különösen azt rója fel, hogy miért nem járt el előbb a lázítók ellen. A lap rámutat arra, hogy a hatóságok vonakodnak gyakorlatba ültetni az új szükségrendeletek által előírt súlyos büntetéseket, miután attól tartanak, hogy az később nagy keserűséget fog előidézni. Ezt a vonakodást azonban — írja a Times — félreérthetik az arabok. A lap ezután kikel az arabok azon állítása ellen, mely szerint veszélyben forognának az arab szent helyek és rámutat arra, hogy ezek a helyek a keresztényeknek és zsidóknak még szentebbek. A Times nyomatékosan követeli az arabok teljes lefegyverzését.

Moratóriumot kérnek az arab kereskedők

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint Jeruzsálemben érkekezletet tartottak a nagybankok képviselői, amelyen a legfőbb arab nemzeti tanács néhány tagja, több számottevő arab kereskedő és S. A. Hoofien, az Anglo Palestine Bank vezérigazgatója is résztvett. Az érkekezleten arról volt szó, hogy moratóriumot adjanak az arab kereskedőknek. Azért vetődött fel ez a kérdés, mert el akarják kerülni, hogy az arab kereskedők váltóinak megóvatolása miatt tömeges üzleti összeomlások következzenek be, míhelyt helyreáll az egész országban a normális üzleti forgalom, amire a legközelebbi napokban számíthatnak.

Az arab üzemek között, amelyek az utóbbi napokban újra felvették a munkát, szerepel a Karaman cigarettagyár, Palesztina legnagyobb dohányüzeme.

A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint nemcsak a városokban, hanem a falvakban is elfáradtak az arabok a sztrájkjuktól. Jelentő, hogy Tulkarem, a nacionalista mozgalom főszékhelyének környékén az arab fel-lahok kérelemmel fordultak a sztrájk-bizottsághoz, hogy szüntesse be a sztrájkot, mert különben rendkívül súlyos károk lesznek.

A főköormányzó kemény felhívása

Az angol főköormányzó tegnap rádió közölte a lakossággal, hogy a hatóságok teljes eréllyel fognak elfojtani minden mozgalmat, amely terror-kísérletekre irányul. Figyelmeztette az arabokat, hogy az angol csapatokkal szemben legkisebb ellenállás katasztrófális következményekkel fog járni. Mint már tegnap jelentettük, az angol csapatok ténylegesen a legnagyobb eréllyel láttak hozzá a terror-csapatok likvidálásához és órák kérdése a hegyek teljes megtisztítása a portyázó csapatoktól.

Annak ellenére, hogy a városokban mindinkább normalizálódik a gazdasági élet és az angol katonaság erőteljes akcióhoz látott, Jaffában mégis újabb súlyos bombamerényletre került sor. A robbanás következtében egy angol és két benszültt rendőr, valamint két zsidó járőrelő életét vesztette.

Az arab sztrájk igazi jellege

London, július 8. Lord Winterton elnökletével az angol alsóház száz tagja tegnap értekezletre ült össze, amelyben Yamal el Husszeini és a Londonban tartózkodó arab delegáció többi tagjai fejtették ki nézeteiket a palesztinai helyzetről és az ezzel kapcsolatos problémákról.

Ugyanekkor a Poale Cion angliai szervezetének központi bizottsága emlékiratot nyújtott át az angol munkáspárt vezetőségének, amelyben rámutat arra, hogy az arab „általános” sztrájk nem egyéb, mint az arab kapitalisták, nagybirtokosok és notabilitások akciója, akik az arab munkásokat skrupulus nélkül zsákmányolják ki. A szervezetlen arab munkások teljesen ki-

vannak szolgáltatva kenyéradóknak. A sztrájk nacionalista kaland, amelyet a munkások kizsákmányolói szerveztek meg, kipróbált fasizta módszerekkel. Miután a kapitalista kulisszatologatók ennek a sztrájknak népmozgalom külszínét adták, sikerült megnyerniük egy reakciós körök, mint a kommunisták támogatását. Az arab munkásokat valóságos kényszeríteték, hogy ehhez az alsztrájkhoz csatlakozzanak, amely tulajdonképpen a munkaadók által rendezett kizárás. Az angol kom-munista párt is azon dolgozik, hogy a kétségbeesett, lelkiileg és testileg összetört zsidó munkás elől elzárja az utat Palesztinába, mely az egyetlen ország, ahol menedéket kaphat.

Az angol alsóházban újból több interpelláció hangzott el a palesztinai kérdések kapcsán. Az egyik képviselő kérdésére Ormsby Gore gyarmatiügyi miniszter közölte, hogy 1935-ben 61 ezer 854 zsidó bevándorlót regisztráltak, ezek közül 8630 Németországból, 27 ezer 843 Lengyelországból és 641 Oroszországból jött, a többiek más országokból.

Meghalt Csicserin volt orosz külügyi népbiztos

MOSZKVA, július 8. Tegnap Moszkvában meghalt Csicserin Georgij Vasziljevics volt orosz külügyi népbiztos, volt római orosz nagykövete, aki 1922-ben az akkor még weimari német köztársaság kormányával létrehozta a rapallói egyezményt. Eme egyezményben Németország felvette a gazdasági és diplomáciai kapcsolatokat Szovjetországgal. Csicserin rendkívül előkelő orosz nemesi családból származott; ennek ellenére már fiatal korában részt vett a forradalmi mozgalmakban. A bolsevista kormány győzelme után hosszú ideig külügyi népbiztos is volt, majd diplomáciai szolgálatba lépett. Az aktív politikai élettől évekkel ezelőtt betegsége miatt visszavonult, azóta csak magánemberként élt Moszkvában. Egy ideig kegyvesztett is volt, még száműzést is akarták. Csicserin 1875-ben született és viszonylag fiatalon, 61 éves korában halt meg.

Összesen 126 évre és 4 millió 326 ezer lej birságra ítélték a craiovai per vádlottait

Ana Pauker és társai megfellebbezték az ítéletet

Craiova, július 8. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap hirdette ki súlyos ítéletét a craiovai hadbíró Ana Pauker és kommunista agitációval vádolt többi társainak ügyében. Ezek óta nem hangzott el ily súlyos ítélet Romániában. A hadbíró úgyis a tizenhat vádlottat összesen 126 évi börtönrre és négy millió 326 ezer lej pénzbírságra ítélte. Pauker Ana 10

évet és 100 ezer lej pénzbírságot, Marcovici Smil 10 évet és 100 ezer lej birságot, Koleff Dumitru 10 évet és 100 ezer lej birságot, Radosevszki Etera, Gründberg Leiber, Schön Ernest, fejenként 9 évet és 10 hónapot, valamint 90 ezer lej birságot, Rottmann Ljuba 9 évet és 9 hónapot, valamint 85 ezer lej birságot, Draghici Alexandru 9 évet és 3 hóna-

A film júliusi programja:

Fágáras

Július 14-én Moritz Geiger előadásával

II.

80 százaléka az emberiségnek gyenge foghusban szenved

Ez a körülmény különböző szervei zavaroknak tulajdonítható. A jó gyógyhatása a szervezetre általánosan ismert, mivel többek között kiváló baktériumölő, abszolút tisztító, anti-arterio-sclerotikus, anti-reumatikus, stb. tulajdonságokkal bír. A jó bevezetése Jód Kaliklora fogkrémbe hosszas kísérletezések alapján korszakalkotó találmánynak tekinthető, melynek következtében a szájjá állandóan tiszta állapotban, a fogak tökéletes egészségben tarthatók, a foghús visszanyeri ellenálló-képességét és az egész szervezetben általános kellemes érzést kelt.

pot, valamint 80 ezer lej birságot, Herbert János 9 évet és 80 ezer lej birságot, Simodona Lili 8 évet és 11 hónapot, valamint 75 ezer lej birságot, Kauffmann Emil, Kajesk Vilma fejenként 6 évet és 70 ezer lej birságot, Aszar Stefan, Nagy István és Császár Anna fejenként 5 évet és 50 ezer lej birságot, míg Bruck Sámuel 2 évet és 6 hónapot, valamint 10 ezer lej birságot kapott. Ezenkívül az összes vádlottakat jogaik elvesztésére és hárommillió lej kollektív kifizetésére ítélték az állam javára.

A craiovai per elítélte ma délelőtt ügyvédjeik útján megfellebbezték a hadbíró ítéletét.

Julius 21-én érkezik Stephen Wise Romániába

Paul Claudel a zsidó vilákkongresszusról

Párizs, július 8. Paul Claudel, a hírneves francia költő és Franciaország egykori amerikai nagykövete, levelet ítélt a zsidó vilákkongresszus párizsi előkészítő bizottságához, amelyben többek között a következőket írja:

„A megvetésre méltó és bűnös törvényhozás, amely Németországban történt hit-sorsosai ellen, megvetéssel és felháborodással tölt el. Személyileg a zsidókat mindig legjobb barátaim közé soroltam. Hosszas biblia-tanulmányaim viszont meggyőzték Izrael nagy horderejű jelentőségéről Isten és az emberiség szolgálatában. Izrael hősies bátorsága és szellemi nagysága, mely isteni elhivatottság nélkül megmagyarázhatatlan volna, Róma és Hellas világa és minden személyi és transzcendentális gondolat hatalma ellenére fenntartotta a pogányságot legyőző egy Isten hitét. És éppen ez az alacsony pogányság támadta meg újra ezt a rendíthetetlen sziklát. Mindezt többször elmondottam már és még ismételné fogom azokat. A zsidó vilákkongresszus erősítse a zsidó népet hitében és küldetésében.”

Bucuresti, július 8. A zsidó vilákkongresszus genfi előkészítő bizottsága közli, hogy dr. Stephen Wise, az amerikai zsidó kongresszus elnöke, akit Londonban az angol kormány: örökkel és zsidó testülettel folytatott tárgyalások tartottak vissza, július 21-én Bucurestibe érkezik, ahol nagyszabású keretek között fogja kifejteni a zsidó vilákkongresszus programját.

Dr. Wise ezután Ardeal és Bucovina egy-egy városában tölt egy-egy napot. Az ardeali tartományi bizottság eredeti tervével ellentétben, mely szerint Clujra jött volna dr. Wise, úgy határozott, hogy Sigheten fogja fogadni dr. Wise azon látogatását, amelyet az ardeali zsidóságnak szentel. Dr. Wise fogadtatására Sighet és Maramures megye nagy zsidó tömegei fognak felvonulni és az amerikai zsidó vezérnek alkalma lesz szemtől szembe megismerni a dolgozó zsidó tömegek nyomorát. Sighetről Cernautiba utazik Stephen Wise. Látogatásának részletes programjára még visszatérünk.

— Gogát fogadni fogja Hitler? Bucurestiből jelentik: Gogista körökben — írja az Epoca — azt állítják, hogy a hónap vége előtt Goga, aki Karlsbadban tartózkodik, el látogat Berlinbe, ahol Hitler kancellár fogadni fogja.

— Szabadságra utazott a CFR elnöke. Bucurestiből jelentik: A CFR ügyvezető elnöke, Tabacovici augusztus 20-ig szabadságra utazott. Macovei fogja helyettesíteni távollétében.

— A Balkán-szövetség gazdasági tanácsának ülése. Bucurestiből jelentik: A Balkán-szövetség gazdasági tanácsa július 10-én ül össze Bledben Tabacovici elnökletével.

HIREK

Román nyelvű imát mondott Miron patriárka egy anglikán templomban, Londonból jelentik: Miron patriárkát Lincoln püspök, aki tavaly mint az anglikán delegáció vezetője Bucarestben járt, meghívta magához. Miron patriárka vasárnap érkezett meg és istentiszteleten vett részt. A püspök megkérte Miron Cristeát, mondjon egy imát román nyelven. Így hangzott el először a román nyelvű imát katedrálisban. Istentisztelet után fogadás volt, amelyen számos világi személyiség is részt vett: köztük lord Liverpool bányaügyi miniszter. Miron patriárka angolai tartózkodása ma véget ér. A látogatás mély hatást váltott ki angol körökben.

Helyszíni vizsgálat a rásbotoeni vasuti szerencsétlenség ügyében. Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy a rásbotoeni állomáson a Bucarestből jövő Rapid-vonat elcsúszta az egyik vágányon álló kis postaszekeret, amelyen a csomagokat szállítják a postakocsihoz és nagy lendülettel a sínek között sétálgató utasok közé dobta, akik közül négyet a Rapid mozdonya alá sodort a postaszeker, többeket pedig megsebesített. Ma reggel a CFR kiküldötte és az ügyészség képviselője kiszálltak a helyszínre, hogy tisztázzák a szerencsétlenség okait. Tisztázni kellett azt a körülményt, hogy valóban az állomás hiányos megvilágítása okozta-e a vasuti katasztrófát. Felmerült ugyanis az a feltevés, hogy a Rapid szabálytalanul nagy sebességgel futott be az állomásra és ez okozta volna a szerencsétlenséget. A vasuti karambolnak egyébként három súlyos sebesültje van. Ilea Aurel postás és Precup Mănea és felesége, akiket beszállítottak az aiudi kórházba. A szerencsétlenség könnyebb sebesültjei már visszatértek otthonukba. Cismănu komisár, aki elsőnek indított vizsgálatot az ügyben, jelentést tett feletteseinek, amelyben a Rapidot okolja a szerencsétlenségért, amelyhez a pályaudvar gyenge világítása is hozzájárult. A szakértőbizottság és az ügyészi vizsgálat eredménye holnapra várható.

Az érettségén átment kisebbségi tanulók névsora. Tegnap számunkban ismertettük a cluj-i szóbeli érettségi vizsgálatok eredményeit. A két bizottság előtt sikeresen vizsgázott kisebbségi tanulók a következőképpen oszlanak meg. A Regina Mairaban 45 kisebbségi jelentkező közül 25-nek sikerült az érettségi. (A sikeresen érettségizett leányönművének névsora a következő: Steiner Judit, Bálint Erzsébet, Ferenczi Gizella, Kristóf Gizella, Antal Elza, Körössi Gabriella, Sámson Éva, Diviaszky Ilona, Borbély Sarolta, Fogarassy Rozália, Kiss Irén, Zilahy Erzsébet, Fischer Éva, Rácz Éva, Csátrai Ilona és Ullmann Erzsébet. Ugyanitt érettségi vizsgát tett fiúönművének névsora a következő: Kovács András, Mester László, László Zoltán, Csibi Károly, Eszenyi Gyula, Kabai Sándor és Kun Árpád. A Bariju-gimnáziumban jelentkezett 24 kisebbségi tanuló közül 17 tette le sikeresen az érettségit. Hat sikeres kisebbségi vizsgázó kisebbségi iskolák növendékei volt, míg a többiek többségi iskolákban végezték a középszintet. Ezeknek névsora a következő: Gyárfás László, Kallós Tibor, Kóhány Gábor, Rácz Tibor, Erőss Géza, Mészáros János, Gurther Pál, Molnár László, Szentkirályi I., Fodor Árpád, Beer Ottó, Gallos László, Hirsch András, Molnár Sándor, Schimmel György és Weisz Ödön.

Emésztés nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullét, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserivíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felfrissíti a szellemet. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholiszták a Ferenc József víz használatát folytán étvágyukat majdnem teljesen visszanyerik. Az orvosok ajánlják.

Rövid hírek mindenünnen. A franciaországi sztrájkok pontos száma ma 97.000, míg az elmúlt hónapban 1.203.000 volt. — Az öt napja tartó amerikai kánikulában 50 ember vesztette életét, husz vízbefut, husz nap-szurásban halt meg. A kánikula még fokozódni fog. — Az amerikai kormány eddig 120.000 családot részesített segélyben a szárazságsújtotta vidéken. 34.000 családot más, természetesebb államokban fognak letelepíteni. — Az alexandriai kikötőben jelenleg négy nagy angol sorhajó tartózkodik, amelyek aknafektető gyakorlatokat végeznek. — A legnagyobb délamerikai angol bank beszüntette fizetéseit. A bank 6.6 millió fontra becsült tőkéje elveszítettnek tekinthető.

André Maurois: „A hallgatag Bramble ezredes”. Az első regény a skótokról. Maurois legsikerültebb könyve. Ara füzve 60 lej. Epoca-kiadás. Kapható minden könyvkereskedésben.

Halálozás. Tegnap hosszas szenvedés után elhunyt Clujon Sennensieb Márkusné született Káhn Ida életének 76-ik, zavaratlan és harmónikus házasesetének 58-ik évében. A régi, kivésőben levő igazi zsidó nagyszonyok egyik utolsó reprezentánsa volt, szentéletű, tevékeny asszony, aki életét családjának és a jótékonyaság szolgálatának szentelte. Régi, patricius ardeali zsidó családból származott, az entredami Jantel Káhn leánya volt. Ötvenhat éven keresztül volt a család elnöke, majd elnöke a bistrítai Malbis Arovinak. Néhány éve költözött be férjével, Clujra, hogy gyermekei között éljen. Halálát gyermekei és igen kiterjedt rokonsága gyászolja, akik iránt ardealszerte nagy részvét nyilvánul meg.

A tárgyuműri főkantor a Hapoel Hadati rendezvényein. Folyó hó 4-én Gruber Sándor tárgyuműri főkantor látta vendégül a cluj-i Hapoel Hadati szervezet. Péntek este és szombat délelőtt nagyszámu hallgatóság előtt imádkozott elő a főkantor a Hapoel Hadati imaházában és csodás hangja és áhítatos előadása nagy élménye volt mindazoknak, akik hallották. Szombat délután tudományos Perek-előadást tartott Gruber Sándor, akit David Aron, a Hapoel Hadati elnöke üdvözölt meleg szavakban rámutatván az előadó érdemeire. Gruber előadásában a tudományos fejtegetésen túl a Mizrahi-mozgalom általános helyzetéről és feladatairól is beszélt, majd Rabbi Jakob Mendel tartott rendkívül határos előadást.

A cluj-i Poalé Cion nagysikerű színelőadása. Folyó hó 27-én este mutatta be nagy sikerrel a cluj-i Poalé Cion szervezet műkedvelő gárdája a Timosa című 3 felvonásos drámát David Dezső rendezésében. Szerepekben kitűnő alakítást nyújtottak: Deutsch Dezső, H. Hegedűs Edith, Freifeld Terka, Salamon Dezső, Mezei Viktor, Freifeld Zoltán, Kupferschmid Leoné, Neumann Ernő, Salamon Zoltán és Jakab Adolf. Kisebb szerepekben jót voltak: Schreiber Géza, Hegedűs Béla, Zuckerman Ignác, Goldmann Sándor, Farkas Imre, Kaufmann Béla, Löwy Jenő, Gilók Dezső és Rosenberg Hugó.

Hogyan soroz új tagokat Clujon a bucaresti „Alhambra” színház

A legérdekesebb verseny, de a legvonzóbb látványosság is lesz, amelyet mindenki megnézhet szombaton július 11-én fél 10 órakor a Palace Grill-ben, Str. Saguna 13. (kedvezőtlen időjárás esetén a Cristal Palace-ban, Str. Iulius Maniu). Belépődíj 20 lej. Felvilágosításokat a „Memento” színházügynökség ad, Str. Reg. Maria 16.

Herzl-Bialik emlékünnepelel megrendezése. A KKL központi irodája ebben az évben is nagyszabásu előkészületeket végzett az évente megismétlődő Herzl-Bialik ünnepélyek minél nagyobb szabásu megrendezése érdekében. Tamusz 20-a ez alkalommal július 10-re, péntekre esik és így a legtöbb helyen az emlékünnepelelket július 12-én, vagy július 19-én rendezik meg. A palesztinai események közepette az összes helyicsoporthat átérik a fokozott KKL munka jelentőségét. A „negyvenezer dunam” akciót, amely új földterületek megváltását segíti elő, a KKL központja — mindazon városokban, ahol az akció még nem nyert lefolytatást — összekapcsolja a Herzl-Bialik emlékünnepelel, felkérve munkatársait, hogy házról-házra járva, gyűjtsenek a negyvenezer dunam föld megváltására. Az E. Zs. N. Sz. vezetősége és a KKL kuratóriuma az egyes helyicsoporthat beérkező válaszaiból örömmel látja, hogy az emlékünnepelelket megtartására majdnem mindenütt sor kerül és számít arra, hogy azoknak erkölcsi és anyagi sikere méltó módon fogja dokumentálni a zsidó nép felejtetetlen vezéreire való ragaszkodást és azt az építő akaratot, amely megdönthetetlen egység és erősséggel kövacsolja a zsidó népet és a Palesztina-országépítést.

Chalucinnepely Hefagen. Folyó hó 12-én, vasárnap nagyszabásu chalucinnepelyt rendez Hefagen az Aviva-Barisszia-Habonim hachsaracsoporthat. Az ünnepélyen többek között Hirsch Avram palesztinai kiküldött, Reitter Ernő, Adler Hubert, stb. tartanak előadásokat. Az ünnepely iránt az egész környék zsidó társadalmában és az AB-mozgalomban rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg és azon nagy számban fognak résztvenni a szervezet vezetői.

Uj puder, napról napra növekvő közönséggel a Jazz puder

PUDER

Jazz

A JAZZ pudert abban a pillanatban hozták piacra, amikor a puderek a szó legszorosabb értelmében elárasztották a piacot. A hölgyek tudják, hogy a pudermárkák egész tömege, százával létezik. Dacára ennek a bőségnek, a Jazz rövid idő alatt a kedvelt pudere lett azoknak a hölgyeknek, akik nem elégszenek meg akármilyen puderral, akik tudják, hogy a leggyakrabban használt kozmetikumot gonddal kell megválogatni. Próbáljon meg Ön is egy doboz Jazz pudert. Ennek a pudernak a tökéletes tapadóképesége, felülmulhatatlan finomsága, diszkrét illata azonnal Önt is megnyeri.

lady

Az Árvagondozó nyaralattási akciója

Az ardeal zsidó Árvagondozó XIV. nyaralattási akcióját rendezi meg ez évben. A nyaralattás teljes programja az indulásról a megérkezésig a legaprólékosabb részletességgel, tervszerű pontossággal és a legnagyobb körültekintéssel volt kidolgozva.

A július 2-án indított I. csoport egy része Oradeán gyülekezett, ahonnan Kaufthel Ernő tanár (Tmissoara) kíséretében — aki ez évben Tihután a telepvezetői tisztelet látja el — utazott Clujig. Itt az Árvagondozó vezetősége részéről a nyaralattási bizottság elnöke, dr. Leitner Fülöp, a helyi csoport elnöke, valamint dr. Neumann Vilmos központi titkár fogadták a gyermekeket és meleg reggelivel vendégelték meg. A Clujról indított gyermekek a rezervált kocsiokban kényelmesen elhelyezkedtek. Clujtól kezdődően dr. Neumann titkár vette át a felügyeletet a három vagomból álló gyermekcsapat felett, akik között az egész uton a legjobb hangulat uralkodott. Vannak az utazó gyermekek között olyanok, akik már 7. éve minden nyarat a telepen töltik. A csoporthoz Dej állomáson a Satumare és deji gyermekek csatlakoztak. Borgeprundon a gyermek-társaság átszállott a kis vicinálisra. D. u. 7 órakor érkezett a társaság teljes egészében és frissen Tihutára.

Az utazástól fáradt gyermekek az első reggel soká aludtak, felkelés után torna, majd ima és reggeli következett. Majd játék és szórakozás.

Tihután reggel és este közös istentisztelet tartanak; péntek este és szombat reggel pedig tábori istentiszteletet a szabadban. A kántori tisztelet a kis Pinsker József látta el. A „Bal Kor” tisztelet a sokoldalú dr. Neumann titkár töltötte be, az istentisztelet keretében Kaufthel tanár a heti szidrárt és a haftarat magyarázta el a gyermekeknek. Az ima a Hatikával fejeződött be. Minden étkezés asztali imával fejeződik be. Péntek este és szombat délelőtt az egyes fogások között „zömiroth”-ot énekeltek a gyermekek.

A tihutai telepen az I. csoportban 180 gyermek nyaral és ugyanannyi jön jul. 30-án a II. csoporttal. A gyermekek a következő városokból rekrutálódnak: Alba-Iulia, Borgeprund, Cluj, Dej, Gherla, Jibou, Ludus, Oradea, Satumare, Timisoara, Turda és Valea lui Mihai. Különös gondot fordított az Árvagondozó vezetősége a gyermekek higiénájára. A gyermekek egészségügyi felügyeletét a telep orvosa, dr. Sajovits látja el, míg Keresztesi szigorló orvos állandóan sportoltatja a gyermekeket.

A napi program: Reggel 7 órakor felkelés, mosakodás, torna, ima és reggeli, fél 9-kor pedig kivonulás a „kis”, a „nagy” — vagy pedig a „szombati rétre”, 10 órakor uzsonna a szabadban, majd napfürdő és játék, 1 órakor ebéd. D. u. 2-4-ig kötelező pihenés, 5 órakor uzsonna, majd kivonulás a rétre vagy kirándulás. 8-kor ima, utána vacsora, majd fél 9-kor lefekvés. Nagyszerű kulturprogram van összeállítva. Héber beszélgetés: énekek, játékok, tornagyakorlatok, szidrárt ismertetése, perek tanulása, zsidó elbeszélések, midrások, ünnepismertetés. Jelenleg erős készülődés folyik a Herzl-Bialik emlékünnepelelre, amelyet vasárnap f. hó 12-én a szabadban fognak megtartani. A telep rádióval is fel van szerelve, amely csaknem állandóan szól a telepen. Kaufthel Ernő.

Herzl emlékünnepelel Tg-Muresen. Július 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg Herzl-ünnepélyét a tárgyuműri helyicsoporthat. Az emlékbeszédet Giszkalay János fogja tartani, — aki számos meghívás közül a tg-muresi helyicsoporthat fogadta el —, ami garantálja az ünnepely magas színvonalát. A program keretében alkalmi dalt fog előadni a közkedvelt, nagyon tehetséges Schwartz Magda, míg Tihanyi Márton Giszkalay-verset fog szavalni. A tárgyuműri zsidóság körében széleskörű érdeklődés nyilvánul meg az ünnepely és Giszkalay előadása iránt.

Nagy Karola: „Itt voltam.” A háboru utáni nemzedék megörökítője. A híressé vált napló és oeuvre. 312 old. egészvászonban, ára 106 lej. Epoca-kiadás. Kapható minden könyvkereskedésben.

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának
Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában július 9-én, csütörtökön 1/2-2 1/2 óra között dr. Struhl Aron tart inspekción.

BADEN BEI WIEN. Ausztria legnagyobb gyógyfürdője. Bécs tőszomszédja. Fürdő és ivókurák, közsvény, reuma, isias és anyagcsere megbetegedések ellen. Strandfürdő, játékkaszinó, modern szállodák, szanatóriumok és penziók. Évenként 50 ezer fürdővendég.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

F. L., Sf. Gheorghe. Amint aktuális lesz, kérését illetékes helyre továbbítjuk. Egyelőre még érdemben nem történt semmi. Üdv.

R. M., Diosig. A jelzett összeget vettük és azt b. előfizetési számlájára javára irtuk. Kérdései ügyében kérjük pár napig szives türelmét.

Munkás Mozgó
Szerdán, csütörtökön, pénteken 3, 6 és 9 órakor:

I. Asszony a vonaton
Közkezdőnő és Clujon utójára.
Főszerepben: CLAUDETTE COLBERT.

II. Halálugrás a boldogságba
Szenczációs vigjáték. Főszerepekben: Bárony Rózsá, Halmay Tibor, F. Bressart

Este 9-től átalakított nyári helyiség!

BRILLIANT-PISSIMA

ros

az egész világon ismert és elismert. A legújabb és legmodernebb. A legújabb és legmodernebb. A legújabb és legmodernebb.

13.11: Lemezek. Sraubek hegedű.

Angverseny. 21: Guy Angverseny. 21.45: A zene hangverseny.

8.40: Lemezek. Dal- és áriaelőadás. Táncczene.

ROZS

szó 2 lej, vastagabb apróhirdetés 20 lej. Kiszállék kedvezmény. A fizetendő. Jellegesen munk, ba portóbélyeg van.

al nő orvosi rendelés. Ajánlatokat „Meg-”-ba kér.

vidéki városban lakó üzlete igen jól megy, nagyon termelt, szép hozománnyal. Bővebb részletek irrodánál Cluj, 116.

gére két szoba irodák. M. Marechal Foch

teljes komfortos lakás. Phica 6/a.

Eldid még nem létező villany nélküli tartós leggarantáltabb külső-bernebb hajmunkák és azok villanyondóllása.

etárius ételek a régi, vegetárius étteremben. A név alatt a Str. (a Kereskedelmi Akadémia). Családoknak nagyon áras. Vezető:

ta, speiz. Paris 31.

ta, konzultáció, varrógépek és különféle tárgyak. Megtekinthető Str. földszint.

te legelején, a Török-somesi oldalon ezer helyu házhely jutányos Gen. Grigorescu közepén ház. Értekezni dr. Kocluj, Str. Regina Ma-

encésjét! Vásároljon 26 sorsjegyet és vegyen értékes nyeremény sors, 1 szalon, 1 könyvnyeremények. Vidéki részportóköltés. Adm. Agimex” Cluj, Piața

40 év körül nem az asszony nagytagu csere, havi 500 lej fizetelmenn A. Arad, Can-

szoba egy, esetleg két fürdőszoba használattal, Str. Reg. Ferd. 35 II. (ania-palota).

UJ KELET Legújabb hírek

Az abesszinek csapdába ejtettek három olasz repülőgépet és utasaitak le-mészárolták

(Híradóval folytatás)

ellen. Az angol lapok hasonló nyugtalansággal tárgyalják a danzigi ügyet. Bár a lapok szerint közvetlen veszély nem forog fenn az olimpiai játékok befejezése utánig, mégis számolni kell azzal, hogy az olimpiás után Hitler meg fogja kísérni Danzig hatalmába kerítését. A Morningpost szerint az olimpiás befejezése után nyilvánvalóvá fog válni, hogy milyen irányba fordul Hitler tevékenysége. Egyelőre senkinek semmi pontosat, még maga Hitler sem. Csak azt lehet megállapítani, hogy a német kormány pénzeket gyűjt legközelebbi akciói finanszírozására, amelyek lehet hogy Danzig, lehet hogy Ausztria, lehet hogy Csehszlovákia felé fognak irányulni.

Az angol lapok és Lord Cecil aggodalmát teljes mértékben igazolják a danzigi kormány újabb cselekedetei. Greiser kijelentette a Daily Expressnek, hogy a szabad városnak semmi köze sincs többé a Népszövetséghez, legalább is, ami a belligyeit illeti. Egyidejűleg a danzigi nemzeti szocialista rohamcsapatokat és védőosztagokat Németországból érkezett emberekkel erősítették meg. A danzigi nemzeti szocialistákat állandóan birodalmi nációkkal cserélik ki. Azokat a rendőrköt, akik az ellenzéki pártok tagjainak letartóztatásával, vagy az ellenük alkalmazott megtorlásokkal, "tüntették ki magukat", Németországba küldték.

Londoni jelentés szerint az angol kormány maga is tisztában látszik lenni a nemzetközi helyzet veszélyességével. Erre vall az angol fegyverkezési kampány fokozódása, amely abból is kiderül, hogy újabb hiteltitási kéréseket nyújtottak be az alsóházba. A hadsereg számára felhasználandó póthitelek összegét ebben az évben 80 millió fontra becsülik.

Jugoszlávia kapcsolatai a legjobbak Franciaországgal.

Sztojadinovic miniszterelnök ma a radikális unió elnökségi ülésén hosszú expozé tartott a bel- és külpolitikai helyzetéről. Rámutatott arra, hogy az államok egy része a népszövetségi alapokmány módosítása mellett van, mások viszont regionális paktumokat óhajtanak és a Népszövetség megerősítését. Jugoszlávia most erősebb, mint valaha. Franciaországgal való kapcsolatai a legjobbak s a kisantanttal, valamint a balkáni szövetség államaival való szövetségei lehetővé teszik, hogy ne féljen az európai helyzet jövőbeni alakulásától.

Párizsi jelentés szerint a francia kormány újabb rendszabályokat léptetett életbe a jobb- és baloldali mozgalmak ellen. Általában megállapítják, hogy a francia kormány helyzete egyre erősödik, a nagy sztrájk utolsó hullámai is elsimulóban vannak, a pénzügyi helyzet javul, amennyiben az arany lassan visszazivárog az országba. A frank árfolyama szintén szilárduló tendenciát mutat. Francia kormánykörökben megbukottnak tekintik a szélsőséges mozgalmakat. A mai napon kelt rendelettel az üzlethelyiségek és irodák megszállását betiltották. A kamara radikális szocialista csoportjának ülésén több képviselő azt követelte, hogy a párt tagjai szálljanak sikra a választási reform mielőbbi napirendre tűzése érdekében.

Nem engedélyezi a francia kormány a feloszlató jobboldali szervezetek pártokként való felélesztését

Jelentette az Uj Kelet, hogy a feloszlátott jobboldali francia szervezetek egy hazafias jellegű politikai pártot alakítottak, amelyben számos jólismert jobboldali politikus vett részt.

A francia kormány azonban nem hajlandó tűrni eme szélsőséges antidemokratikus alakulatoknak pártok égisze alatt való működését. Rucant igazságügyi miniszter éppen ezért, amikor tudomást szerzett az új párt megalakulásáról, utasította az ügyészséget, hogy azonnal indítson eljárást a szervezkedés vezetői ellen. A kiadott utasítás értelmében a főügyész több politikai személyiség ellen tiltott szervezkedés címén indított vizsgálatot, akikről bebizonyosodott, hogy résztvettek a jobboldali uccal tüntetések szervezkedésében.

Ottó királyi hűga Magyarországon

Budapesti jelentés szerint magyar legitimista körök meghívták Ottó királyi hűgát, a Bécsben tanuló Adelhaide főhercegnőt magyarországi látogatásra. A főhercegnő a meghívást elfogadta és rövidesen ellátogat

Magyarországra. Egyidejű bécsi jelentés szerint a Velencében tartózkodó Starhemberg herceg rövidesen Riccioneba utazik, ahol találkozni fog Mussolinivel. Egyes osztrák politikai körök véleménye szerint Starhemberg újabb olaszországi látogatása kapcsolatban van a Habsburg-restauráció kérdésével.

London, július 8. A négs tegnap este Londonból gyermekeivel és kíséretével Worthingba utazott, ahol a nyarat fogja tölteni.

A német léghajók nem repülhetnek el többé Anglia felett

London, július 8. (Rador.) Több képviselő kérdésére Philipp Sassoon légügyi miniszter kijelentette, hogy a német kormányval meg egyezés jött létre, amelynek értelmében a Hindenburg és Graf Zeppelin léghajók amerikai utjait alkalmával elkerülik Angliát, kivéve, ha a légköri viszonyok arra kényszerítik. A minapi utak ügyében folynak a tárgyalások Berlinel.

Az abesszinek törbe csaltak három olasz repülőgépet, utasaitak le-mészárolták

Párizs, július 8. (Rador.) Habár cáfolják, a hír tartja magát, hogy az az olasz küldöttség, amely három repülőgéppel az abesszini Leketembe repült, az abesszini repülőgépek csapdájába esett. Június 26-án 3 olasz gép indult el Addisz-Ababából és Leketemi környékén leszállt. A gépekben az abesszini hadsereg és aviatika néhány vezetőembere tül, akiket június 28-án harcosok támadták meg. Az olaszokat dacára hősies védekezésüknek, mind lemészárolták, csupán egy lelkes tudott megmenekülni. Borelo lelkes júlus 5-én tudatta a hirt az olasz hatóságokkal. A Havas szerint az áldozatok között van Vincenzo Magliocco repülőbarnok, Calderini Mario vezérkari ezredes, Locatelli őrnagy és Frasso mérnök.

A magánvád képviselői élesen támadják Vasilescut és a primaria tisztviselőit a cotroceni perben

Befejeződött a bizonyítási eljárás

Bucuresti, július 8. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap délelőtt folytatták a cotroceni per főtárgyalását. A törvényszék elutasította a bucuresti primaria bizonyítási kérését, amelyben annak igazolását kívánta, hogy a tribün beomlását az alatta épített büffé tartószerkezetek kivágása idézte elő. Ezzel befejeződött a bizonyítási eljárás és a magánvád képviselői kezdték meg perbeszédüket.

Elsőnek Henry George Meitani ügyvéd Nicolae Dumitrescu panaszos jogi képviselője

beszét, aki élesen bírálta azt a rendszert, amelyet Vasilescu alkalmazott a június 8-iki építmények árlejtésének vezetésénél. Meitani hangsúlyozta, hogy ha más vállalkozónak adják ki a rendelést, elkerülhető lett volna a bekövetkezett szerencsétlenség. Szerinte Vasilescu és Cozianu büntessége nyilvánvaló, Bolomeyt viszont nem érheti vád.

Vermeulen ügyvéd a bucuresti primaria tisztviselőit támadja, akiknek figyelmetlensége idézte elő szerinte a katasztrófát.

Ma ül össze a liberális párt országos kongresszusa

Titulescu sohasem kérte a cenzura bevezetését Romániába. A földművelésügyi minisztérium reflektál Maniu beszédére

Bucuresti, július 8. (Az Uj Kelet tud.) A Curretul értesülése szerint a nemzeti parasztpárt mielőtt beindítaná kormánybuktató kampányának második részét, újabb alapos vizsgálat tárgyává teszi a politikai helyzetet. Ezt a határozatot az összes alelnökök részvételével tartott közös értekezleten hozták a párt illetékes tényezői. Ezen az értekezleten megállapították, hogy meg kell változtatni az eddigi harci eszközöket. Madgearu külföldről való visszaérkezése után újabb értekezletet tart a pártvezetés, amelyen megvitatják ezt a kérdést. Ezen az értekezleten Maniu és Costachescu is részt fognak venni, ami különös érdeklődésre tarthat számot. Ez alkalommal fogják tisztázni egyes ardeali tagozatok belső helyzetét is. Maniu Mihalahe barátival folytatott tárgyalásai során kijelentette, hogy a pártpolitikát illetően osztja a pártelnök véleményét és nincs kifogása senki ellen.

Tatarescu miniszterelnök tegnap délelőtt hosszas megbeszélést folytatott Dinu Bratianuval a ma összehívott liberális pártkongresszus ügyében. E találkozás során megállapodtak a központi végrehajtó bizottság tagjainak névsorában, amelyet a kongresszus elé terjesztettek megválasztásra. Ugyanekkor megállapodtak azoknak a beszédeknek a szövegében is, amelyeket a miniszterelnök, illetőleg a pártelnök fognak tartani a kongresszuson és aminek nagy jelentőséget tulajdonítanak politikai körökben.

A Curretul szerint liberális körök cáfolják azt a hírt, mely szerint a parlament rendkívüli ülésének összehívásáról volna szó. Ezt a verziót indokolatlannak és alaptalannak tartják. Rámutatnak arra, hogy a kormány rendelkezésére áll a teljeshatalmu törvény, amelynek segítségével megoldhatják

mindazon problémákat, amelyek a parlamenti szűnet alatt felmerülnek.

Néhány nappal ezelőtt egy sajtóközlemény jelent meg, mely Titulescu nevére hozza bizonyos összefüggésbe a cenzurával. Ezzel kapcsolatosan a külügyminisztérium nyilatkozatot tett köz, melyben kijelenti, hogy Titulescu pillanatig sem kívánta és sohasem kérte a cenzura bevezetését Romániában és a külügyminisztérium delegátusai utján nem is vesz részt a cenzura gyakorlásában.

A földművelésügyi minisztérium, reflektálva Maniu Gyula július 4-én tett cluji kijelentésére, melyben azzal vádozta a kormányt, hogy az országban termelt cikkek nagy részének támogatását elhanyagolta, a következő adatokat szögezi le:

A buza értékesítése mellett a földművelésügyi minisztérium támogatta az állatkitivelt. 1935-ben több mint 70 ezer ökröt, 140 ezer sertést, 80 ezer juhot és 3 millió 200 ezer baromfit importáltak az előző évek sokkal kisebb kivitel tételeivel szemben. Constantán exportvágóhidat építettett a kormány és kedvező konvenciókat kötött számos állammal tengeri kivitel tekintetében.

Sulyos autóbaleset érte dr. Misu Weissmann feleségét

Făgăras, július 8. Tegnap reggel Făgăras közelében egy bucuresti autobus, amelynek utasai között ült dr. Misu Weissmann volt zsidópárti képviselő feleségével, az ut egyik kanyarulatánál felborult. Dr. Weissmann felesége sulyos sérüléseket szenvedett és a mentők nyomban szállították a brasovi kórházba.

Fekete árammal fűtött egy munkanélküli sofőr

Egy havi fogházat kapott.

Cluj, július 8. (Az Uj Kelet tud.) Ban Joan munkanélküli sofőr állott tegnap vádlottként a törvényszék IV-ik szekciója előtt. Bán ellen az a vád, hogy 1933 telén tüzelő fahijján villamoskályhát állított fel a lakásában, amelyet úgy szerelt fel a villanyórához, hogy az nem mutatta a villanykályha tetemes áramfogyasztását. A villamosmű embelei egy alkalommal tettenérték az ötletesen melegező sofőrt és bűnvádi feljelentést tettek ellene. A tegnapi tárgyaláson Bán beismerte a fekete áramfogyasztást, de hangoztatta, hogy a kályhát naponta csak néhány percet kapcsolta be. A törvényszék rövid tanácskozás után 1 havi fogházra ítélte a sofőrt, míg a villamosművet amely 74 ezer lejbe állította meg a sofőr áramfogyasztását, kövételével polgári bírósághoz utasította.

Megszűnnek a szankciók: olcsóbb lesz a citrom

Bucuresti, július 8. A Capitala tudni véli, hogy az olaszellenes szankciók felüggesztésére vonatkozó dekrétumot pénteken írja alá az uralkodó. A dekrétum eszerint szombaton már meg is jelenne a hivatalos lapban.

Egyébként a szankciók hatályon kívül helyezésének első következménye lesz a citrom olcsóbbodása, amennyiben 75 vagon olasz citrom érkezik rövidesen Olaszországba.

Elbucuzta a parókiaja Vásárhelyi János püspököt. Ismeretes, hogy dr. Maklai Sándor helyébe a református egyházkerületi közgyűlés egyhangúlag Vásárhelyi Jánost, az alsóvárosi református parókia esperesét emelte a püspöki székbe. Az új református püspöktől egykori parókiaja megható ünnepek keretében bucsuzott el. Este 10 órakor a parókia hívei, jobbra földműves emberek, alkák naphosszat a mezőn dolgoznak, megjelentek a püspök lakásán, ahol a két református dalárda egyházi énekeket adott elő. Az üdvözlő beszédek után a püspök és felesége megvendégelték a bucsuzó híveket.

LEGUJABB SPORT

Hatalmas meglepetés Bucurestiben: a Chinezul megverte a Venust

Chinezul—Venus 5:2 (2:0)

Bucuresti, július 8. Szerdán délután három-ézer néző előtt játszották le a Venus-pályán a Chinezul—Venus nemzetibajnoki mérkőzést, amelyet nagy meglepetésre a timisoarai csapat nyert meg 5:2 arányban. A félidő eredménye 2:0 volt. A Chinezul feltűnő győzelmet kitűnő csatársorának, de főleg Thierjung nagy formájának köszönheti. Utóbbi részben egyéni akcióival, részben kidolgozott labdáival a mérkőzés teljes tartama alatt igen veszélyes volt.

A vezetőgőt a 10. percben Bajusz, majd a timisoaraiak második gólját a 24. percben Thierjung lötte. A második félidőben is a Chinezul a többet és veszélyesebben támadó. A 15. percben Thierjung háromra szorította a Chinezul gólok számát, majd a 20. percben Gavrilescu, a 22-ikben Gruin 3:2-re javítanak. Hatalmas Chinezul ostrom következik a két Venus góla és a 29. percben König, majd a 35-ikben Glasz lövik a további gólokat és ezzel beállítják a végeredményt.

A mérkőzést Tica Iliescu kifogástalanul vezette.

ZIONISTEN LESET

Den neuen aktuellen Roman

PAUL POURTANT

DIE STADT ISRAELS

erlebet die Einwanderung deutscher Flüchtlinge in Erez Israel, die euch dieser Roman schildert, mit.

zu beziehen um

ö. S. 6.90 Ganzleinen

ö. S. 4.60 Kartoniert

FIBA Verlag und Versandbuchhandlung

Wien, VI., Gumpendorferstrasse 10

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMASA

CENZURAT

Taxa postala
plătita în avans
No.

10.

Hav

évre

földr

félévi

KELÉ

dóság egyetlen polit

Cikkeink utánnyomá

rás megjelölésével